БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 88 (17.966). • 16 апрель 1981 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

ШОЛИ ЭКИШ ҚИЗҒИН

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ. Гагарин районидаги «Искра» совхози шоликорлари далаларга экиш агрегатларини олиб чиқишди. Шоли экишнинг дастлабки кунидаёқ 20 та экиш агрегати ишлатилди. Шоликорлар ерга барака уруғи қадашни қисқа муддатларда тугаллаш учун агрегатларни жадаллик билан ишлатмоқдалар. Илғор механизаторлар кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса қилиб адо этмоқдалар. Ишда сифатга алоҳида эътибор берилаётир.

Совхоз шоликорлари ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида Ватан хирмонига 20 минг тонна аъло сифатли дон тўкиш мажбуриятини олишди. Бу ўтган йилдагидан анча кўпдир. Шоликорлар бу муваффақиятга ҳосилдорликни ошириш ҳисобига эришмоқчилар. Суратда: илғор механизаторлар. Наби Элмуродов ва Самад Баҳромов.

И. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КИНЕМАТОГРАФИЯЧИЛАРИ БЕШИНЧИ СЪЕЗДИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика кинематографиячилари V съездининг қатнашчиларини, кино санъатининг барча ходимларини қизғин ва самимий табриклайди.

Сизнинг съездингиз шонли бир пайтда ўтмоқда. Шу кунларда бутун совет халқи зўр сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда партия XXVI съездининг тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Ҳисобот докладида баён этилган қоидалар ва хулосаларни амалга ошириш юзасидан жуда катта ишларни авж олдириб юборди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаб, ўн биринчи беш йиллик планларини, партиянинг улуғвор режаларини рўёбга чиқариш учун баланд руҳ ва завқ-шавқ билан курашмоқдалар.

Коммунистик қурилиш программасини амалга оширишда марксча-ленинча дунёқарашни, меҳнаткашларнинг ахлоқий эътиқодини шакллантириш, маънавий бойитишнинг, маданият, фан ва техника ютуқларини пропаганда қилишнинг муҳим воситаларидан бири — кино санъати катта роль ўйнайди.

Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи IV съезддан кейин ўтган давр мобайнида кино ходимларининг ижодий активлиги ва касб маҳоратини ошириш, истеъдодли ёшларни тарбиялаш соҳасида катта ва самарали ишлар қилди. Республикада меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга актив ёрдам бераётган, мамлакатда ва чет элларда кенг манзур бўлган бир қанча муҳим бадиий-телевизион ва ҳужжатли фильмлар яратилди.

Ҳозирги босқичда кинематографиячилар олдига янги, яна ҳам мураккаб ва масъулиятли вазифалар қўйилмоқда. Коммунистик партия кино ходимларини ҳаёт билан алоқани ҳар томонлама мустаҳкамлашга, партия билан халқнинг метиндек бирлигини, мамлакатдаги улуғвор социал-иқтисодий ўзгартиришларни, жамиятимизнинг барҳаёт революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини кенг кўламда чуқур кўрсатиб берувчи ҳар хил жанрлардаги бадиий баркамол ва юксак ғоявий кино асарларини яратишга даъват этади. Совет кишилари кино арбобларидан ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, меҳнаткаш зиёлилар тўғрисидаги — хуллас коммунизм бинокорларининг сафларида биринчи бўлиб бораётганлар ҳақида, уларнинг маънавий дунёси ранг-баранг ва бой эканлиги тўғрисида ёрқин, илҳомбахш асарларни кутмоқдалар.

Мамлакатимиз киноси кўп миллатли санъат сифатида бунёдга келган. СССР халқлари ленинча бузилмас дўстлигининг қудратли кучи, пролетар интернационализми, қардош маданиятларнинг актив ўзаро таъсир жараёнлари бундан буён ҳам Ўзбекистон кино санъати арбоблари ижодиётининг мазмунига сингиб кетган бўлиши керак.

Кино санъатини ривожлантиришда, унинг коммунистик тарбия соҳасидаги самарадорлигини оширишда республика Кинематографиячилар союзи катта роль ўйнайди. Унинг бутун фаолияти ғоявий-сиёсий ишни яхшилашга, кино санъати арбобларининг маҳоратини такомиллаштиришга, ёш ижодкор ўринбосарларни тарбиялашга доимо зўр эътибор беришга қаратилмоғи лозим. Талабчанлик, халқ олдидаги юксак масъулиятни ҳис этиш, ижодий вазият ва хайрихоҳлик союз ишига хос хусусиятлар бўлиб қолишига сабот билан эришиш керак. Меҳнат коллективлари билан кенг ижодий алоқалар, меҳнаткашларнинг ҳаваскорлик санъатига оталиқ қилиш ва мунтазам ёрдам бериб туриш яхши анъанага айланиши керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика кинематографиячилари бешинчи съездининг муваффақиятли ва самарали ишлашини тилайди ҳамда Ўзбекистон кино арбоблари КПСС XXVI съезди қарорларида улар олдига қўйилган вазифаларни шараф билан бажарадилар, кўп миллатли совет маданияти бойликларини бундан буён ҳам кўпайтиравередилар, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

МАЙОЛДИ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ФАХРЛИ ВА МАСЪУЛИЯТЛИ ВАЗИФА

ЧЕТ МАМЛАКАТЛАР БИЛАН ДЎСТЛИК ВА МАДАНИЙ АЛОҚА СОВЕТ ЖАМИЯТЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ IV БУТУНИТТИФОҚ КОНФЕРЕНЦИЯСИГА

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқининг IV Бутуниттифоқ конференцияси делегатлари ва чет эллик меҳмонларини самимий табриклайман.

Азиз дўстлар, сизлар халқлар ўртасида дўстона алоқаларни ривожлантиришга ёрдам бериб, катта ва жуда зарур ишни бажармоқдасиз. Давлатлар ўртасидаги ҳамжиҳатлик, халқлар ўртасидаги дўстлик — ҳақиқатан ҳам мустаҳкам ва адолатли тинчлик биносини барпо этиш мумкин бўлган ишончли пойдевордир. Кишилар ўртасидаги ишонч каби мамлакатлар ва халқлар ўртасидаги ишонч ҳам ўз-ўзидан пайдо бўлмайди. Давлатларнинг сиёсий куч-ғайратлари мана шунга қаратилган тақдирда, ахборот, билимлар, ғоялар жонли, самарали тарзда айирбошланган тақдирда, халқлар бир-бирларининг тарихи, анъаналари, маданияти, бугунги кунини яқиндан билиб, яхшироқ тушуниш имкониятига эга бўлган тақдирдагина бундай ишонч мустаҳкамланаверади. Ўз зиммангизга олган фахрли ва масъулиятли вазифа урушга қарши кураш билан, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш билан бевосита боғлиқ эканлигининг боиси ҳам мана шундадир. Ҳозирги пайтда мана шундан кўра муҳимроқ кечиктириб бўлмайдиган вазифа йўқ.

Кейинги йилларда планетамиздаги вазият жуда кескинлашди. Агрессив империалистик кучларнинг ҳаракатлари тинчликка хавф солмоқда. Ҳарбий потенциалларни телбаларча кўпайтиришни тўхтатиш, барча низоли халқаро масалаларни ҳал этиш учун музокаралар методини танлаб олиш керак — тинчликни таъминлаш учун, давлатлар ўртасидаги муносабатларда тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш учун бундан бошқа йўл йўқ.

Партиямизнинг XXVI съезди 80-йилларга комплекс, реалистик, конструктив Тинчлик программасини илгари суриб, айни шундай йўлни таклиф қилди. Биз бу йўлни инсониятнинг уруш томон хатарли равишда силжиб боришини тўхтатиб қолишдан астойдил манфаатдор бўлган ҳамма билан мулоқот ўтказиш учун пойдевор деб биламиз.

Мамлакатимизни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг съездда эълон қилинган программаси ҳам планларимизнинг тинчликсеварлигидан далолат беради. Бу программа совет халқининг фаровонлигини оширишга қаратилгандир.

Тинчлик душманлари жамоатчилик фикрини чалғитиш мақсадида кучли пропаганда кампаниясини яна авж олдириб юбордилар. Ана шу кампаниянинг вазифаси совет ички ва ташқи сиёсатининг ҳамда янги тинчликсевар ташаббусларимизнинг мазмуни ва мақсадларини бузиб кўрсатишдан, ўзларининг «совуқ уруш»ни тиклашга қаратилган йўлини «Совет таҳдиди» бор, деган гапни рўкач қилиб, оқлашдан иборатдир. Шу тариқа антисоветизм бугунги кунда умуман тинчликсевар кучларга қилинаётган мафкуравий ва сиёсий ҳужумнинг қуроли бўлиб қолди. Сизларнинг жамиятларингиз шу кампанияга қарши ҳаракат қилмоқ учун, КПСС XXVI съездининг ташқи сиёсий йўли, мамлакатимизнинг халқаро майдондаги тинчлик мақсадлари чет эллардаги аҳолининг ғоят кенг табақаларига равшан ва тушунарли бўлмоғи учун кўп иш қилиши мумкин.

Совет Иттифоқи халқлари билан бошқа мамлакатларнинг халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатликни ривожлантириш соҳасидаги олижаноб ишларингизда сизларга янгидан янги муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ПАРВАРИШ АВЖИДА

ШОФИРКОН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Райондаги Ленин номли колхоз маккажўхорикорлари бу йил 163 гектар майдонга барака уруғи қададилар. Яхши тайёрланган ерларга экилган уруғ бехато униб чиқди ва парвариш бошлаб юборилди. Ғоиб Тиллаев ва бошқа механизаторларнинг ҳар бири кунига 10—12 гектар майдонда сифатли культивация ўтказмоқдалар. Ҳар гектар ерга 200—250 килограммдан минерал ва органик ўғитлар қоришмаси солинмоқда.

Райондаги Ильич номли совхозда, «Ўзбекистон», «Шофиркон», Куйбишев номли колхозларда ҳам маккажўхори экини парвариши қизғин давом эттирилмоқда.

Мусобақа илғорларига қизил байроқлар

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети чорвачилик юзасидан социалистик мусобақанинг 1981 йил биринчи квартал якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Хоразм области (область партия комитетининг секретари ўртоқ Худойберганов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Сапаев, область касаба союзлари Советининг раиси ўртоқ Худойберганова, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Болтаев). Бу область барча турдаги чорва ва парранда сонини ўстиришни таъминлаган, гўшт етиштиришни 19 процент, сут етиштиришни 12 процент, тухум етиштиришни 19 процент кўпайтирган, гўшт тайёрлаш квартал планини 154 процент, сут тайёрлашни 144 процент, тухум тайёрлашни 145 процент бажарган;

Қашқадарё области (область партия комитетининг секретари ўртоқ Ғоибов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Элбоев, область касаба союзлари Советининг раиси ўртоқ Самадов, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Аҳмедов). Бу область барча турдаги чорва ва парранда сонини ўстиришни таъминлаган, гўшт етиштиришни 10 процент, сут етиштиришни 16 процент, тухум етиштиришни 7 процент кўпайтирган, гўшт тайёрлаш квартал планини 158 процент, сут тайёрлашни 135 процент, тухум тайёрлашни 158 процент бажарган;

Самарқанд области (область партия комитетининг секретари ўртоқ Раҳимов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ҳамроқулов, область касаба союзлари Советининг раиси ўртоқ Ҳасанова, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Носиров). Бу область барча турдаги чорва ва парранда сонини ўстиришни таъминлаган, гўшт етиштиришни 27 процент, сут етиштиришни 10 процент, тухум етиштиришни 40 процент кўпайтирган, гўшт тайёрлаш квартал планини 152 процент, сут тайёрлашни 124. процент, тухум тайёрлашни 143 процент бажарган;

Бухоро области (область партия комитетининг секретари ўртоқ Каримов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Асадов, область касаба союзлари Советининг раиси ўртоқ Алимов, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Бақоев). Бу область чорва ва парранда сонини ўстиришни таъминлаган, гўшт етиштиришни 13 процент, сут етиштиришни 10 процент, тухум етиштиришни 13 процент кўпайтирган, гўшт тайёрлаш квартал планини 199 процент, сут тайёрлашни 111 процент, тухум тайёрлашни 121 процент бажарган;

Жиззах областининг Дўстлик райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Исроилов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Нахипов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ Дорошкина, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Норқулов). Бу район чорва туёғини анча кўпайтиришни ва унинг маҳсулдорлигини оширишни, барча турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришни таъминлаган, гўшт тайёрлаш биринчи квартал планини 181 процент, сут тайёрлашни 125 процент, тухум тайёрлашни 282 процент бажарган;

Қорақалпоғистон АССРнинг Қораўзак райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Қониёзов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Сиражатдинов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ Татов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Камолов). Бу район чорва ва парранда сонини ўстиришни, барча турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришни таъминлаган, гўшт тайёрлаш биринчи квартал планини 158 процент, сут тайёрлашни 125 процент, тухум тайёрлашни 292 процент бажарган;

(Давоми иккинчи бетда)

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

15 апрель куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида республика халқ хўжалиги турли тармоқларининг илғорларидан катта бир группасига тантанали вазиятда давлатнинг юксак мукофотлари топширилди. Улар ўнинчи беш йиллик топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун ана шу мукофотларга сазовор бўлишган эди.

Сув хўжалиги органлари, газ саноатининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимлари, геологлар, қурувчилар СССРни орден ва медалларини олдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев мукофотланганларни сидқидилдан табриклаб, уларга сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, коммунистик қурилишда янгидан янги муваффақиятлар тилади.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ИШИГА, ХАЛҚ ИШИГА ХИЗМАТ ҚИЛАЙЛИК!

15 апрель куни Тошкентда Ўзбекистон кинематографиячиларининг бешинчи съезди бўлиб ўтди. Экран усталари ва ижодкор ёшларнинг ҳисобот давридаги фаолияти якунланди, маданият ходимлари олдига КПСС XXVI съезди қўйган вазифалар муҳокама қилинди.

Съезд делегатлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг табрикномасини анжуман қатнашчилари қарсаклар билан кутиб олдилар. Ижодий союз правлениесининг биринчи секретари, СССР халқ артисти М. Қаюмов ҳисобот доклади қилди.

Докладчи ва съездда сўзга чиққан ўзбек киносининг усталари — режиссёрлардан СССР халқ артисти Ш. С. Аббосов, Ш. Жўнайдуллаев, кинотанқидчи Д. Тешабоев, «Ўзбекфильм» студиясининг директори Ў. Р. Умарбеков ва бошқалар барча совет санъаткорлари каби кинематографиячилар ҳам ўз фаолиятларида санъатнинг партиявийлиги ва халқчиллиги мустаҳкам принципларига таянаётганликлари, коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида халқнинг дунёқарашини, юксак ахлоқи ва маънавий маданиятини шакллантиришда кинонинг роли тобора ортиб бораётганини чуқур тушунаётганликлари ҳақида гапирдилар. Леонид Ильич Брежнев партия XXVI съездида КПСС Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот докладида маданий фронт ходимларининг фаолиятини юқори баҳолади, уларнинг биринчи галдаги вазифаларини аниқ ва равшан таърифлаб берди. Мамлакат коммунистлари анжуманининг тарихий режалари республика кинематографиячилари бутун фаолиятида улар учун дастуриламалдир.

Кейинги йилларда фильмлар ижодкорларининг касб маҳорати ошди, уларнинг ижодий изланиш соҳаси кенгайди. Кейинги йилларда юзага келган бир қанча киноленталар ўз мавзуининг ҳозиржавоблиги билан, санъаткорнинг содир бўлаётган ҳодисалар моҳиятини чуқур идрок қилиши, янги жамият бинокори бўлган совет кишисининг характерини очиб бериши, унинг энг яхши фазилатларини кўрсатиши билан ажралиб турибди. «Олис ва яқин йиллар», «Оловли йўллар», «Муҳаббат ва нафрат», «Уч лавҳа», «Ленинградликлар, жигарбандларим менинг» ва бошқа кўпгина картиналар совет кинематографиясида сезиларли воқеа бўлиб, мамлакатимизда ва чет элларда муваффақиятли равишда намойиш этилмоқда. Ўзбек авторларининг бир талай ленталари Бутуниттифоқ ва халқаро кўрикларнинг совринлари ҳамда дипломлари билан тақдирланди. Ҳисобот даврида жами 27 та бадиий ва 300 тадан кўпроқ ҳужжатли фильм, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг буюртмаси билан 26 та тўла метражли кинолента, «Ўзбектелефильм» студиясида 70 та фильм, бундан ташқари ўттизта мультипликацион лента яратилди. Ҳар йили ўзбек тилига энг яхши совет ва чет эл фильмларидан олтмиштаси дубляж қилиб турилди, «Наштар» сатирик журналининг олти сони чиқарилди.

Совет маданияти усталари ҳақиқий истеъдодга бутун халқ ҳурмат ва муҳаббат билан қараётган мамлакатда яшаб, ижод қилаётганликлари съездда таъкидлаб ўтилди. Бу эса уларни партия билан халқнинг қаҳрамонона зафарлари бадиий солномасини янада зўр илҳом билан тараннум этишга руҳлантирмоқда. Шу билан бирга Ўзбекистон кинематографиячилари ўз имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланишлари кераклигини нотиқлар таъкидлаб ўтдилар.

Партия XXVI съезди барча кино ходимларидан фильмларнинг ғоявий мазмунига, уларнинг йўналишига янада кўпроқ эътибор беришни талаб қилди. Бу вазифаларни ҳал этишда бошқа ижодий союзларнинг намояндалари — адиблар, композиторлар, театр санъати арбоблари кинематографиячиларга ёрдам бермоқдалар. Республика Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари С. О. Азимов, Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитетининг раиси А. А. Абдуллаев, республика театр жамияти правлениеси раиси, СССР халқ артисти С. Эшонтўраева, Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениесининг раиси Э. Ш. Салихов, бошқа нотиқлар шу ҳақда гапирдилар. Осиё, Африка, ва Лотин Америкаси мамлакатларининг анъанавий Тошкент Халқаро кинофестивали турли мамлакатлар кинематографиячилари ўртасидаги алоқаларнинг ажойиб формаларидан бири ва айни вақтда Ватанимиз киноси ютуқларини тарғиб қилиш имконияти эканини нотиқлар уқтириб ўтишди.

Съездда СССР Кинематографиячилар союзи правлениесининг секретари, СССР халқ артисти С. И. Ростоцкий сўзга чиқди.

Съезд делегатлари Ўзбекистон кинематографиячилари бундан буён ҳам ўзларининг бутун кучлари, истеъдодлари ва ғайратларини совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялашдан иборат олижаноб ишга сарфлайверишларига, ўз ленталари орқали уларни севикли Ватан равнақи йўлида янги зафарларга даъват этаверишларига ишонч изҳор этдилар.

Съезд Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи раҳбар органларининг янги составини ва Бутуниттифоқ кинематографиячилари IV съездига делегатлар сайлади.

Съезд ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этди.

* * *

Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи правлениесининг шу куни бўлиб ўтган пленумида СССР халқ артисти М. Қаюмов яна правлениенинг биринчи секретари қилиб сайланди.

(ЎзТАГ).

КООПЕРАТОРЛАР КЕНГАШИ

15 апрель куни Тошкентда «Ўзбекбирлашув» кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда республика матлубот кооперацияси ходимларининг КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини бажариш борасидаги вазифалари муҳокама қилинди. Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси З. Ш. Сирожев доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари матлубот кооперацияси фаолиятининг якунларини батафсил таҳлил қилдилар, қишлоқ меҳнаткашларига савдо хизматини тағин ҳам яхшилаш йўлларини белгилаб бердилар.

Савдо-сотиқ ва умумий овқатланиш корхоналари тармоқларини кенгайтириш, уларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, илғор иш шаклларини жорий этиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш, сақлаш, қайта ишлаш ва реализация қилишни ташкил этишни такомиллаштириш билан боғлиқ масалаларга катта эътибор берилди. Белгилаб олинган чоралар консерва, кондитерлик маҳсулотлари ва нон-булкалар тайёрлашни анча кўпайтиришга ёрдам беради.

Йиғилишда Ўзбекистон кооператорлари гўшт етиштиришни кўпайтириш учун катта имкониятларга эга эканликлари уқтириб ўтилди. Бир қанча район матлубот союзларининг тажрибаларини кенг ёйиш лозим. Улар бўрдоқичилик хўжаликларини ташкил қилиб, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирмоқдалар, ёрдамчи хўжаликлари бўлган қишлоқ аҳолисига ёрдам бермоқдалар.

Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш борасидаги ишларни тағин ҳам такомиллаштириш зарурлиги таъкидланди. Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков, Центросоюз правлениеси раисининг ўринбосари В. Г. Нестеренко нутқ сўзладилар.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров қатнашди.

(ЎзТАГ).

СЪЕЗД МАТЕРИАЛЛАРИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

15 апрель куни Тошкентда Ўзбекистон партия комитетлари штатли ва штатсиз лекторларининг «КПСС XXVI съезди — коммунизм йўлида янги тарихий марра» мавзуидаги семинари бошланди. Семинар қатнашчилари партия XXVI съезди қарорлари асосида идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш масалаларини муҳокама қилмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИГА ШАЙЛАНИНГ

15 апрелдан 15 майгача бу йилги бошоқли дон экинлари ҳосилини ўриб-йиғиб олиш учун зарур бўлган техника воситаларини сифатли ремонтдан чиқариш ва ўз вақтида шайлаш бўйича республика ойлиги ўтказилади.

Республикамиз ғаллакорлари ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида юксак мажбуриятлар қабул қилишган. Улар бу йил икки ярим миллион тонна дон етиштириш ва шунинг бир миллион тоннасини давлатга сотишга қарор қилганлар. Дон етиштириш ва тайёрлашнинг асосий ҳажми бошоқли дон экинлари ҳисобига таъминланади.

Кўплаб хўжаликлар ҳозир ғаллазорларни жадал парвариш қилмоқдалар, янги ҳосил ўрим-йиғимига зарур техника воситаларини тезкорлик билан ҳозирламоқдалар. Лекин иш ҳамма жойда ҳам ана шундай эмас. Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд ва Сурхондарё областларининг айрим хўжаликларида ўрим-йиғим техникаси ремонти чўзиб юборилаётир, созлаш ишларини ташкил этишда камчиликларга йўл қўйилмоқда, машина ва агрегатларни қайта тиклашда ҳамма вақт ҳам юксак сифатга эришилмаётир.

Шуларни эътиборга олиб Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги коллегияси ва республика «Госкомсельхозтехника»си ҳамда Қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзлари республика комитети президиуми ғалла ўриш техникасини 1981 йил мавсумига ҳозирлаш ва ремонт ишларини ниҳоясига етказиш бўйича 15 апрелдан 15 майгача зарбдор ойлик ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Шу мақсадда ҳар бир колхоз ва совхозда, район «Сельхозтехника» бирлашмаларида ғалла ўриш техникасини, транспорт воситаларини, дон юклагич ҳамда бошқа зарур механизмларни ўз вақтида тайёрлаш, сифатли ремонт қилиш юзасидан конкрет тадбирларни амалга ошириш белгиланди. Техника тайёрлигининг 15 апрелгача бўлган ҳолатини яна бир бор кўздан кечириб, ремонт ишларининг 15 майдан кечикмаслигини таъминлайдиган иш графиклари тузилиши даркор.

Ҳар бир областда ойликни ўтказувчи оператив штаб тузиш кўзда тутилган. Ойликни ўтказишга раҳбарлик қилиш ва натижалар якунини чиқариш учун республика штаби ташкил этилди. Унга республика қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари А. С. Богма раҳбарлик қилмоқда.

Ғалла ўрим-йиғими техникасини ремонт қилиш бўйича республика ойлиги ғолибларини тақдирлаш учун қуйидагича пул мукофотлари белгиланди:

— Ҳар бири 1000 сўмлик миқдордаги иккита мукофот (область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, область «Сельхозтехника»си, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси ва район «Сельхозтехника»си мутахассислари учун);

— 1000 сўмлик миқдордаги битта мукофот (область қоракўлчилик совхозлари тресті ва уларнинг хўжаликлари мутахассислари учун);

— ҳар бири 600 сўмлик миқдордаги бешта мукофот (район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармалари ва «Райсельхозтехника» мутахассислари учун).

Зарбдор ойлик якунлари шу йилнинг май ойи охирида чиқарилади.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

(Боши биринчи бетда).

Сурхондарё областининг Гагарин райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Муродов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Қувондиқов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ Қўзиев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Худойберганов). Бу район чорва ва парранда сонини ўстиришни, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришни таъминлаган, гўшт тайёрлаш биринчи квартал планини 190 процент, сут тайёрлашни 132 процент, тухум тайёрлашни 330 процент бажарган;

Тошкент областининг Бўка райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Исломов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Мўминов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ Шукуров, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Маҳамаджонов). Бу район чорва ва парранда сонини ўстиришни, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришни таъминлаган, гўшт тайёрлаш биринчи квартал планини 291 процент, сут тайёрлашни 132 процент, тухум тайёрлашни 103 процент бажарган;

Андижон областининг Комсомолобод райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Дадахонов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Мўминов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ Тўхтасинова, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Абдуллажонов). Бу район чорва ва парранда сонини ўстиришни, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришни таъминлаган, гўшт тайёрлаш биринчи квартал планини 124 процент, сут тайёрлашни 101 процент, тухум тайёрлашни 199 процент бажарган;

Наманган областининг Чуст райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Дадабоев, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Пошшохўжаев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Бобоев). Бу район чорва ва парранда сонини ўстиришни, барча турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришни таъминлаган, гўшт тайёрлаш квартал планини 136 процент, сут тайёрлашни 105 процент, тухум тайёрлашни 235 процент бажарган;

колхозлар, совхозлар ва бошқа корхоналарнинг қуйидаги коллективлари чорвачиликни ривожлантириш юзасидан республика социалистик мусобақасининг биринчи квартал якунлари бўйича ғолиблари деб топилсин:

— Қашқадарё область, Китоб районидаги Куйбишев номли колхоз;

— Сирдарё область, Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз;

— Фарғона область, Бағдод районидаги «Большевик» колхози;

— Андижон область, Андижон районидаги «Ямбол» совхози;

— Қорақалпоғистон АССР, Амударё районидаги М. Горький номли совхоз;

— Фарғона область, Ленинград районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли совхоз;

— Тошкент область, Тошкент районидаги «Тошкент» совхози;

— Жиззах область, Арнасой районидаги Рокоссовский номли 23-совхоз;

— Тошкент область, Орджоникидзе районидаги Ильич номли тухум етиштирадиган бирлашма;

— Ўзбекистон ССР Балиқ саноати давлат комитетининг балиқ саноати «Балиқчи» экспериментал-намуна ишлаб чиқариш бирлашмаси;

— Хоразм область Хонқа район матлубот союзининг бўрдоқичилик хўжалиги.

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНЛИ ҚЎҚОН НОН КОМБИНАТИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги, ўнинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажарганлиги учун ва ташкил этилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан **«Ҳурмат Белгиси» орденли Қўқон нон комбинати** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ХАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1981 йил 14 апрель.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Социалистик мусобақада актив қатнашганликлари, ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун ва «Ҳурмат Белгиси» орденли Қўқон нон комбинати ташкил этилган кунга 50 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига мувофиқ кондитер цехининг бригадири Акрам **Ортиқов,** макарон цехининг ҳамир қорувчиси Ҳайрихон **Жамолиддинова,** комбинат директорининг ўринбосари Алимқул Тўрақулович **Мавлонқулов** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»** фахрий унвони берилди. Нон комбинатининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Ўзбекистон—Ноқоратупроқ ўлкага

ИВАНОВОНИНГ ИЛК БАҲОРИ

Иваново!.. Биринчи халқ депутатлари Советининг Ватани. Мамлакатимизнинг тўқимачилик «цехи». Ивановоликлар ўз диёрларининг катта ва шонли анъаналари билан чексиз фахрланадилар. Ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан тўқимачилик ўлкаси шон-шуҳратини янада оширмоқдалар. Бугунги кунда Совет Иттифоқида тайёрланаётган ҳар тўрт метр газламанинг бири Ивановода ишлаб чиқарилади.

Мана, бир неча йил бўлдики, Иваново области меҳнаткашлари ерларни янада яшнатиш, қишлоқ хўжалигини юксалтириш учун курашда жонбозлик кўрсатяптилар. Улар бу юмушда ёлғиз эмас. Мелиорациялаш ва сув хўжалиги иншоотлари қурилишида бой тажриба тўплаб, улкан ютуқларни қўлга киритаётган Ўзбекистон вакиллари ивановоликлар билан бир сафда, елкама-елка туриб, ўлка қиёфасини тубдан ўзгартирмоқдалар. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонаси қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори уларни шунга даъват этди.

1975 йил баҳорида «Главсредазирсовхозстрой» йўлланмаси билан келган кўнгиллилардан кўчма механизациялашган колонналар, қурилиш бригадалари ташкил қилинди. Улар махсус «Ивановоирсовхозстрой» трестига бирлашди. Ҳар жойнинг ўзига яраша шароити, талаб ва эҳтиёжлари бўлади. Ноқоратупроқ зонада мелиорация, қурилиш ишларини олиб бориш ниҳоятда мураккаблиги дастлабки кунлардаёқ билинди. Ботқоқлик, ёғингарчилик, қишнинг аччиқ изғирини ва ниҳоят кўпгина районларда йўлларнинг йўқлиги аҳволни анча қийинлаштирган эди. Бу ҳам майли. Ўртада янги муаммолар чиқиб қолди.

Қарор топган анъанага кўра, қурилиш технология занжири бўйича — аввал қидирув ишлари, лойиҳалаштириш, кейин эса пойдевор қўйиш билан бошланади. Ўзбекистон вакилларида эса мана шу қоидага қатъий риоя қилиш учун вақтнинг ўзи йўқ эди. Қидирувчилар, лойиҳачилар, бинокорлар Ноқоратупроқ ўлкага битта поезднинг ўзида келган эдилар. Қурувчилар эшелонлардан техника воситаларини, бинокорлик материалларини туширaётганларида, муваққат уй-жойларни тиклаётганларида қидирувчилар зудлик билан бўлажак йўлларда, қурилиш майдончаларида ишлаб, лойиҳачиларга дастлабки ҳужжатларни тутқазишарди. Бунга ўзбекистонлик қурувчиларнинг ўз таянч базаларидан, таъминотчи ташкилотлардан, ускуналар етказиб берувчи корхоналардан узоқдалиги, қўшилса-чи?! Чунки тупроқ қазиш, транспорт, қурилиш техникаси, йиғма темир-бетонлар, металл конструкциялари Ивановога Тошкент, Ангрен, Ховос, Янгиер ва бошқа шаҳарлардан юборилардида.

Дастлабки йилларнинг қийинчиликлари ортда қолди. Республикамиз гидромелиораторлари Ноқоратупроқ ўлка шароитларига кўникиб, кенг кўламдаги ишларни қизитиб юбордилар. Агар ўнинчи беш йилликнинг бошларида «Ивановоирсовхозстрой» трести бўлинмалари пудрат ишларини бажаришда бир мунча қолоқликка йўл қўйган бўлсалар, ўтган йили барча топшириқларни ортиғи билан адо этишга мушарраф бўлдилар. Тажриба, кўникма, маҳорат, энг муҳими, фидокорлик изсиз қолмади. Музаффар ўнинчи беш йилликда жами 46,5 миллион сўмлик пудрат ишлари адо этилди. 1330 гектар суғориладиган ер фойдаланишга топширилди. Умумий саҳни 25,2 минг квадрат метр уй-жой бинолари, 140 ўринли мактабгача болалар муассасалари қуриб битказилди. Биргина 1980 йилнинг ўзида 568 гектар ернинг захи қочирилди.

«Ивановоирсовхоз с т р о й» трестида ҳозир 7 та кўчма механизациялашган колонна бўлиб, унда 2,5 минг нафарга яқин турли касбдаги кишилар ишламоқда. Социалистик мусобақани кенг авж олдириш, илғор тажрибаларни қўллanишга, янги прогрессив усулларда ишлашга катта эътибор берилмоқда. Ҳозир 6 та бригада Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобин методини жорий этиб, пудрат усулининг бутун афзалликларини намойиш этяпти.

— Ноқоратупроқ ўлкада ўзларининг интернационал бурчларини адо этаётган вакилларимизга ҳар томонлама қулай шарт-шароитларни яратиб беришга, маданий-маиший хизмат кўрсатишни такомиллаштиришга интилмоқдамиз, — деди Тошкент область касаба союзлари Совети раиси А. Браилов. — Жумладан, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг Иваново областига боришлари одат тусига кириб қолди. Яқинда «Коммунальник» клубининг «Яшнар» ансамбли ва Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг «Қизлар сўзанаси» рақс ансамбли қатнашчилари Ивановодан қайтиб келишди. Улар ўн кун мобайнида Иваново областининг ўзбекистонликлар ишлаётган турли совхозларида ва қурилиш майдончаларида 26 та концерт қўйишди.

Трест коллективи анча олисни кўзлаяпти. Ўн биринчи беш йилликда беш минг гектар ерни суғориш, 10 минг гектар майдоннинг захини қочириш, шунча миқдордаги ерда маданий-техника ишларини бажариш — ўзбекистонлик гидромелиораторлар мажбуриятидаги асосий бандлардир. Улар илгари 60 миллион сўмлик ҳажмида пудрат ишлари бажаришни режалаштирган эдилар. КПСС XXVI съезди тарихий қарорларига жавоб бериш мақсадида мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар, шундан кейин қўшимча яна беш миллион сўмлик пудрат ишларини адо этишга сўз бердилар.

Ивановода янги беш йилликнинг биринчи қурилиш баҳори бошланди. Ўзбекистон вакиллари оталиқ ёрдамини янада кучайтиришга азму қарор қилишган. Ҳозир область далаларида захни қочириш шохобчаларини қуришга ялпи киришилган пайт. Далаларни дарахт ва буталардан тозалаш, очиқ каналлар ва бошқа гидротехника иншоотлари қуриш авж олмоқда. Ҳамманинг фикри-зикри — ёзги мавсум учун гидромелиораторларга мумкин қадар кўпроқ иш фронти яратиб бериш. Мусобақа пешқадамлари орасида ўнинчи беш йилликни анча барвақт туғаллаган комплекс бригада бошлиғи М. Санаев, тракторчи В. Воробьев, дурадгор А. Петрикович, тракторчи О. Громов ва бошқаларни кўриш мумкин. Улар бу йил барча ресурсларни ишга тушириладиган комплекс қурилишларига, «Ўзбекистон» ва «Дружба» совхозларидаги ишларга қаратишган.

Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йили биринчи квартали якунлари кишини қувонтиради. Пландаги 1 миллион 605 минг ўрнига 1 миллион 752 минг сўмлик пудрат ишлари ўрнига қўйилганлиги, план 109 процент қилиб бажарилганлиги фикримизга далилдир. Бу муваффақиятда 6-ихтисослашган кўчма механизациялашган колонна азаматларининг ҳиссаси катта.

— Ўзбекистон гидромелиораторларининг Ноқоратупроқ ўлка қишлоқ хўжалигини тараққий эттиришда фаол иштирок этаётганлиги, — деди «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғининг биринчи ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Р. Қосимов, — ленинча миллий сиёсат тантанасининг яна бир намойишидир. Биз бу ёрдамни Ўзбекистон меҳнаткашларининг улуғ рус халқига бўлган чексиз миннатдорчилиги рамзи деб биламиз.

Э. ХЎЖАЕВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОЛИМЛАР—ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИГА

ВАСХНИЛнинг 14 апрель куни Москвада ўз ишини тамомлаган сессиясида беш йилликда олиб бориладиган илмий тадқиқотлар программаси тасдиқланди.

Озиқ-овқат программасини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда олимларнинг актив қатнашишини таъминлаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди. Академия бўлимларида ва институтларда ўтказиладиган тадқиқотларни комплекс планлаштиришга алоҳида эътибор берилди. Деҳқончилик, селекция, уруғчиликнинг илмий асосланган зонал системаларини ишлаб чиқиш ва донли экинлар, дуккакли дон экинлари, озуқабоп ва техника экинларининг серҳосил навлари ҳамда дурагайларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, ихтисослашган тармоқ сифатида озуқа ишлаб чиқаришни ривожлантириш ана шу тадқиқотларнинг энг муҳим йўналишларидир.

Қишлоқ хўжалик фанининг вазифаси — чорвачиликда ва ўсимликшуносликдаги сермеҳнат жараёнларни механизациялаштиришни оширишга, индустриал технологияни жорий этишга ҳар томонлама кўмаклашишдан иборат.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими президиуми раиси С. Х. Йўлдошевнинг, Ленинград қишлоқ хўжалик институти ректори Н. Ф. Бондаренконинг, ВАСХНИЛ академиги П. И. Альсмикнинг, Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти директори В. Ф. Дорофеевнинг ва бошқа нотиқларнинг нутқларида илмий-тадқиқот муассасалари тадқиқотларнинг самарадорлигини ва назарий даражасини юксалтиришни, колхозлар ва совхозлар учун ғоят сифатли тавсияномалар тайёрлаш учун олимларнинг масъулиятини оширишни ўз вазифалари деб билаётганликлари уқтириб ўтилди.

ВАСХНИЛ президиумига, тармоқ ва регионал бўлимларга, илмий-тадқиқот институтларининг раҳбарлари ва мутахассисларига кадрлар тайёрлашни яхшилаш, фан билан практика алоқасини ҳар томонлама мустаҳкамлашни таъминлаш тавсия этилди. Илмий муассасаларнинг коллективлари КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли равишда бажариш учун оммавий таъсирчан мусобақани кучайтириб юборишлари лозим.

Сессияда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев нутқ сўзлади.

(ТАСС).

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ — ТИНЧЛИК ГАРОВИ

15 апрель куни Союзлар уйининг Колонна залида чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқининг IV Бутуниттифоқ конференцияси очилди.

Конференция президиумида — КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР министрлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари, ишлаб чиқариш илғорлари, фан, маданият ва санъатнинг таниқли намояндалари ўрин олганлар. Чет эллардаги СССР билан дўстлик жамиятлари делегацияларининг бошлиқлари ҳам шу ерда.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг конференцияга табрикномаси узоқ давом этган қизғин қарсаклар билан кутиб олинди. Уни М. В. Зимянин ўқиб эшиттирди.

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқи президиумининг раиси З. М. Круглова ҳисобот доклади қилди.

Сўнгра ҳисобот доклади юзасидан музокаралар бошланди.

(ТАСС).

Бекободдаги металлургия комбинатида прокат цехи қурилмоқда. Бу ишда «Узстальконструкция» трестига қарашли Бекобод монтаж бошқармаси бинокорлари ҳам жонбозлик кўрсатишяпти. Суратда: бошқарманинг илғор монтажчиларидан (чапдан) — Г. Ли, А. Раҳматов, Г. Орехов.

А. Тўраев фотоси.

СОЦИАЛИСТИК ҚОНУНЧИЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Республикалар, ўлкалар, областлар прокурорларининг 15 апрель куни Москвада ўз ишини тамомлаган Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари партия XXVI съезди қарорлари асосида социалистик қонунчиликни ва совет ҳуқуқ-тартиботини янада мустаҳкамлаш соҳасида прокуратура органлари олдида турган вазифаларни кўриб чиқдилар.

СССР Бош прокурори А. М. Рекунков доклад қилди.

Кенгашда қонунларнинг ижроси устидан олий назоратни амалга ошириш борасида прокуратура органларининг иш савиясини юксалтириш, гражданлар ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш, ҳуқуқни муҳофаза этиш органларининг ҳуқуқ бузишларга қарши кураш соҳасидаги вазифаларини мувофиқлаштиришни яхшилаш масалалари муҳокама қилинди. Сўзга чиққан нотиқлар совет коммунистлари анжумани қарорларининг прокуратура органлари ишини яхшилашга, унинг самарадорлигини оширишга кўрсатаётган жуда катта сафарбар этувчилик таъсири тўғрисида гапирдилар.

Кенгаш ишида СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. Е. Поляков, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, бир қанча министрликлар ва идораларнинг, юстиция органларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

(ТАСС).

РЕВОЛЮЦИОН НАЗАРИЯГА АМАЛ ҚИЛИБ

15 апрель куни В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети ҳузуридаги ижтимоий фанлар ўқитувчиларининг малакасини ошириш институтида ўтказилган илмий-амалий конференция «КПСС XXVI съезди — амалдаги марксизм-ленинизм!» деган мавзуига бағишланди.

Конференцияда қатнашган таниқли жамиятшунос олимлар — олий ўқув юртлари кафедраларининг раҳбарлари, КПСС тарихи ва илмий коммунизм, фалсафа ва сиёсий иқтисод фанларини ўқитиш соҳасидаги мутахассислар коммунизм қурилишида партиянинг авангардлик ролига, илмий коммунизм назариясини ривожлантиришга, партиянинг иқтисодий ва социал стратегияси проблемаларига бағишланган докладларни тинглаб, муҳокама қилдилар. Қабул қилинган тавсияларда олий ўқув юртларида ижтимоий фанларни ўқитишни янада такомиллаштириш йўллари белгиланди.

(ЎзТАГ).

САЛИМА ЯРАТГАН ЧАМАН

«Совет Ўзбекистони» газетасининг Самарқанд область мухбири Асад Дилмуродов ишга тушди. Қуйида у юборган дастлабки материал — Самарқанд «Хотин-қизлар меҳнати» бадиий каштачилик фабрикаси илғор ишчиси, КПСС XXVI съезди делегати Салима Луқмонова ҳақидаги лавҳа эътиборингизга ҳавола қилинади.

Салиманинг яратиш шавқига ташна, олға интилишга иштиёқманд қалби ҳеч қачон бунчалик ҳаяжонланмаган эди. У Ватанимиз пойтахти Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида илғор ишчилар, колхозчилар, олимлар, фазогирлар ва бошқа касб соҳиблари билан учрашаркан, беҳад қувонар ва фахрланарди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини мириқиб тинглаганда ўзини бахтиёр ҳис этди. Съезд кунларида жонажон корхонасини, меҳр-муҳаббат билан кузатиб қолган касбдошларини тез-тез эслади. Съездда ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, меҳнат унумдорлиги, сифат ва самарадорликни ошириш бўйича айтилган ҳар бир муҳим гапни ўз корхонасида қўллаш чораларини кўришни кўнглидан кечирди.

Съезддан қайтгач, севимли корхонасида бўлган илк учрашув Салиманинг хотирасида абадий муҳрланиб қолди. Уни саволларга кўмиб ташлашди. Салима съездда илгари сурилган ҳаётбахш ғоялар билан бирга мамлакат индустриясини янада ривожлантириш, аҳолининг турли товарларга, хусусан кенг истеъмол молларига талабини тўлароқ қондириш масалаларига алоҳида эътибор берилганлигини тўлқинланиб сўзлади.

— Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш саноат олдидаги асосий вазифалардан бири эканлигини таҳлил этганда, — деди Салима ўзига қадалган кўзларга меҳр билан боқиб, — борлиғимни аллақандай масъулият ҳисси чулғади. Бу гаплар бевосита менга, сизларга, мана шу аҳил коллективимизга ҳам тегишлидай туюлди.

Салима ҳамон Съездлар саройида ўтиргандай тўлқинланар, ҳар бир фикрини пишитиб, реал омилларга таяниб ифодалар, масъулият туйғуси билан ёнарди. Бошқача бўлиши мумкин ҳам эмасди. Ахир, мана бу қора кўзлар унга ҳам суянадилар, ҳам ишонадилар. Демак, у дўстлари ҳурматини жойига қўйиш билан бирга, коммунист, съезд делегати сифатида уларга ибрат бўлиши ҳам керак.

Корхонада бўлган учрашувда миллионлаб коммунистлар номидан гапирган Салима бу даражадаги камолотга етгунга қадар қанчалик олис йўлни босиб ўтганлигини хотирлади. У дастлаб шогирд бўлиб ишга келганди. Мана, 20 йилдан зиёдроқ вақтдан бери яхши эзгу-ниятлари йўлида тер тўкади. У Сиёб район партия комитети бюроси аъзолигига, Самарқанд область Совети депутатлигига ва ниҳоят КПСС XXVI съезди делегатлигига сайланганда доимо бир нарса хусусида — Коммунистик партия чақириқларига «лаббай» деб жавоб бериш ҳақида фикр юритди. У кашта тикиш суръати ва сифатини оширишда энг юқори кўрсаткичларга эришиб, тўққизинчи беш йиллик зарбдори бўлди. Партиямиз сифат ва самарадорлик беш йиллиги деб эълон қилган ўнинчи беш йилликда Салима янада каттароқ имкониятларга эга эканлигини коммунистга хос қатъиятлик билан намойиш қилди.

У рекорд натижаларни қўлга киритиш, вақтдан ўзиб ишлаш истаги билан яшади. Ўнинчи беш йиллик бошида республикамизда бошланган ажойиб ташаббус — ўнлар ҳаракати ташаббускорлари сафида бўлди. «Бир беш йилликда икки беш йиллик» шиори остида кенг қулоч ёйган ташаббус Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди.

Энди Салима вақтдан тағин ҳам унумли фойдаланиши, мавжуд резерв ва имкониятларни ишга солиши, илғорлар тажрибасини кенг қўллаши лозим эди. У шундай қилди. Пировардида, 1979 йилнинг март ойида ўн йиллик топшириғини барвақт адо этганлиги ҳақида рапорт берди. Эртасига уни корхона партия комитетига чақиришди. Партком секретари қизғин қутлаб, катта меҳнат ғалабаси муносабати билан Марказдан унинг номига келган табрикни топширди.

Салима табрик хати билан цехга кирди. Ҳамкасблари ва шогирдлари қутловидан сархуш бўлиб, тикув машинаси олдида ўйланиб қолди. У бу пайт шунчаки хаёл сураётган эмасди, балки келажак режаларини тузиб, имкониятларини чамалаётган эди: «Қолган давр ичида яна бир беш йиллик топшириғимни бажараман!» шарт қилди у. Салима сўзининг устидан чиқди. Беш йиллик охиригача пландаги 1110 дона ўрнига 3636 дона сўзана тикди!

Корхона ўнинчи беш йилликда меҳнат унумдорлигини муттасил ўстириб, 35 миллион 405 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Ишлаб чиқариш умумий ҳажми 35 миллион 453 минг сўмга кўпайди. Шубҳасиз, бу ютуқларда Салима Луқмонованинг салмоқли ҳиссаси бўлди. У шонли партиямизнинг XXVI съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида актив қатнашиб, мамлакат коммунистлари форумини 17 йиллик шахсий топшириғини бажариш билан кутиб олди.

Съезд кўрсатмалари унинг янги орзулари гуллашига далда берди. Ўн биринчи беш йилликда 30 нафар ёш ишчига ўз тажрибаларини ўргатишга ваъда қилди. Ўн каштачидан иборат бригадани оталиққа олди. Беш йиллик охиригача тўрт беш йиллик планни бажаришга сўз берди. Бу — юз минг сўмлик ҳажмдаги 50 минг дона аъло сифатли сўзанадир! Уларнинг 5 проценти фақат тежалган хом ашё ва материаллар ҳисобига тайёрланади. Беш хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Салиманинг бу ташаббуси ҳам область партия комитетида маъқулланди.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТИ ЎЗ КОРХОНАСИДА

Яқинда Сиёб район партия комитети Салима Луқмонова номида совриn таъсис этди. У бир беш йилликда 1,5—2 беш йиллик топшириқларини бажарган ва ундан ҳам зиёд кўрсаткичларга эришган илғорларга берилади. Мукофотни моҳир тикувчининг ўзи топширади. Ҳозирча, Салима меҳнат қилаётган корхонанинг илғор каштачиси Сайёра Набиева билан чевар дўппидўз Зеби Олимжонова ана шу соврин эгалари бўлишди. Холида Ҳакимова, Хурсанд Ғуломова, Марҳабо Орипова, Тоҳира Умарова каби шогирдлари устози номидаги мукофотни олиш учун астойдил курашмоқдалар.

Бундан бир неча кун муқаддам Салима Луқмонова «Билим» жамияти Сиёб район ташкилотининг пленумида сўзга чиқиб шундай деди: «КПСС XXVI съезди менга совет халқининг бахти нимада эканлигини шунчалик содда ва аниқ қилиб тушунтириб бердики, бундай бахтга ҳалол меҳнат билангина эришиш мумкинлигини англашнинг ўзиёқ кишига туганмас қудрат бағишлайди»... Жамиятимизнинг маънавий кучи — коммунистик эътиқодга суянган Салима Луқмонова кўзлаган янги марраларини ҳам албатта забт этади. Бу унинг съезд кўрсатмаларига амалий жавоби бўлади.

А. ДИЛМУРОДОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўнинчи беш йиллик топшириқларини ва социалистик мажбуриятларни бажаришда эришган муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР автомобиль саноати, приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқариш системалари бирлашмалари, корхоналари ҳамда ташкилотларининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан бир группасини орден ва медаллар билан мукофотлади.

Фармонлар «СССР Олий Советининг Ведомостлари»да ва область матбуотида эълон қилинади.

НОРОЗИЛИК НОТАСИ

СССРнинг Сан-Францискодаги бош консулхонасига 11 апрелда жиноятқорона ҳужум қилиниб, унинг биносига ўқ отилганлиги ҳусусида 14 апрель куни АҚШнинг Москвадаги элчихонасига СССР Ташқи ишлар министрлигининг нотаси топширилди. Фақат тасодифан бинодаги ходимлардан ҳеч ким шикастланмади.

СССР Ташқи ишлар министрлиги, деб уқтирилади нотада, СССРнинг Сан-Францискодаги бош консулхонасига қилинган террорчилик ҳаракати хусусида норозилик билдиради, айбдорлар қаттиқ жазоланишини ва Америка маъмурлари АҚШдаги совет муассасалари ва гражданлари хавфсизлигини ҳамда уларнинг нормал ишлаш шароитларини гарантиялайдиган таъсирчан чораларни дарҳол кўришини талаб қилади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

УЙЧИ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Ленин номли колхознинг пахтачилик бригадаси бошлиғи Ҳ. Хусановнинг хизмат вазифасини суиистеъмол қилаётганлиги тўғрисидаги имзосиз хатда баён этилган фактлар текширишда тасдиқланди.

Ҳақиқатан ҳам Ҳ. Хусанов хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб, суғориладиган ерларни айрим колхозчиларга томорқа учун ажратиб бериб, талон-торож қилди.

Колхоз правлениеси ва парткомининг биргаликда ўтказилган мажлиси қарорига кўра, Ҳ. Хусанов бригадирлик вазифасидан бўшатилди.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Шеробод районидаги «Коммунизм» совхозида истиқомат қилувчи гражданин А. Очилдиевнинг Пашхурт-Шержон йўл ремонти ҳақидаги аризаси кўриб чиқилди. Бу объектнинг ремонти 1981 йилги пудрат ишлари планига киритилди ва йўл ремонти шу йилнинг тўртинчи кварталида тугалланади.

ҒУЗОР РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Гражданин С. Ботиров томонидан ёзилган «Қачонгача?» сарлавҳали хатда райондаги «Дружба» совхози марказида қурилаётган 784 ўринли мактаб биноси қурилиши бир неча йилдан буён битказилмай келинаётганлиги кўрсатилган.

Ҳақиқатан ҳам мактаб биноси қурилиши 1977 йилда бошланган. Мактаб қурилиши иккита ПМК иштирокида олиб борилаётган бўлса-да, бажарилаётган ишлар талаблар даражасида эмас.

Ҳозирги кунда мактаб биноси қурилиши тезлатиб юборилди. Янги мактаб биноси қурилиши учинчи кварталда битказилиб, фойдаланишга топширилади.

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ

Илғор тажриба мактаби

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларида республикамизда ўн биринчи беш йилликнинг ҳар йилида ўртача 5 миллион 900 минг тоннадан «оқ олтин» етиштириш вазифаси қўйилди. Бу вазифани шараф билан бажаришга муносиб ҳисса қўшиш барча пахтакорларнинг муқаддас бурчидир.

Пахта етиштиришни кўпайтириш учун резерв ва имкониятлар борми? Айниқса ҳосилдорликда юқори погонага чиқиб олган хўжаликларда бундай ресурслар топиладими? Бу саволларга сира иккиланмасдан бор деб жавоб қиламиз. Улар нималардан иборат?

Давлатимиз пахтакор хўжаликларга катта моддий-техника ёрдами кўрсатяпти. Мавжуд ва янги олинган техника воситаларининг қувватидан янада самарали фойдаланишимиз керак. Бригадамизда ҳар бир ишловчи ҳисобига 3 гектар майдон тўғри келади. Шу сабабли чигит экишдан тортиб, пахтани териб олишгача бўлган ишларнинг ҳаммасини машиналар, механизм-агрегатлар зиммасига ортганмиз. Ўтган йили киши боши ҳисобига 25 тоннадан пахта етиштирдик. Бу йил 30 тоннадан пахта етиштиришга қарор қилдик. Бригадамиз аъзоларининг ҳалол меҳнатлари, техника шарофати билан шундай муваффақиятга эришяпмиз, бундан кейин ҳам эришаверамиз. Мўл ҳосил учун курашда механизаторларимиздан Одил Қодиров, Эшниёз Баратов, Эсон Бозоровлар карвонбошилик қилмоқдалар.

Ҳозир ҳамма хўжаликларда чигит экиляпти. Уруғ — ҳосилнинг онаси. Уни тупроғи майин ҳолга келтирилган, минерал ва органик ўғитлар билан озиқлантирилган ерларга экишимиз керак. Чигит шунда тез ва бехато униб чиқади. Лекин бу муҳим ишда айрим жойларда пала-партишликка йўл қўйилади. Чигит серкесак, нами қочган, чизелланмаган ва бороналанмаган ерларга экилади. Оқибатда ола чиқади, кўчат сони кам бўлади, етарли шароит бўлмаганлиги учун униб чиққан кўчат ҳам тез ривожланиб кета олмайди.

Ҳозир ҳар бир кун ғанимат. Ерни яхши тайёрлайлик, намини қочириб қўймаслик учун сифатли чизеллаш ва бороналаш ўтказайлик. Шундан кейингина чигит экиш, уни тупроқнинг табиий намига ундириб олиш керак. Кейинги йилларда мутахассислар ҳар гектар майдонда 150 минг тупгача ниҳол қолдиришни маслаҳат беришяпти. Жуда тўғри фикр. Кўчат мукаммал бўлса, мўл ҳосил кўтарилади. Бунда ер шароити, тупроқнинг унумдорлигини ҳисобга олиш керак. Биз ҳар гектар ерда ўстиришга 115—120 минг туп ниҳол қолдирамиз, уни пахта терими охиригача сақлаймиз. Мутахассислар, бригада бошлиқлари чигит экишнинг сифати устидан қаттиқ назорат олиб боришлари, гектарларнинг тўла, кўчатларнинг бут бўлишига эътибор беришлари лозим. Планда кўзда тутилган карталарда бирор парча ерга ҳам чигит экилмай қолмасин! Мўл ҳосилнинг хамиртуруши шу!

Ерни ўғитлашда картограммага риоя қилиш ҳақида кўп гапиряпмиз. Лекин гапимизга кам амал қиляпмиз. Азот ўғити кўп ерларга азот, фосфорлисига фосфор соляпмиз, калийнинг ролини камситяпмиз. Бундай қилмаслигимиз керак. Минерал ва органик ўғитлар қориштирилиб, энг яхши агротехника муддатларида ерга солингандагина яхши самара беради. Фурсат ўтгандан кейин берилган ўғитнинг фойдаси бўлмайди. Бригадамизнинг пахта майдони 110 гектар, ҳар гектарига 30 тоннадан органик ўғитлар жамғарамиз. Ўғитлар асосан чорва фермалари, колхозчиларнинг молхона, қўйхона, паррандахоналаридан ташиб чиқарилади, хандақларда чиритилади, тобига келгандан кейингина ғўза қатор ораларига солинади. Яхши тайёрланмаган ўғитни ерга солиш кутилганча самара бермайди, меҳнат зое кетади.

Чигит экилаётган шу кунларда ерни ўғитлаш керакми? Албатта керак. Боиси, кузги шудгор пайтида солинган ўғит тупроқнинг қуйи қатламига чўкиб қолди, ер яхши қизиганча йўқ. Бундай шароитда чигит тез униб чиқмайди, чиққани ҳам кечроқ амалга киради. Шунинг учун чигит билан бир қаторда минерал ва органик ўғитларни иложи борича ниҳоллар илдиз отадиган қатламга солиш керак. Кейинги йилларда чигитни пуштага экиш кенг қўлланяпти. Бу ҳам ўсимликнинг ўғитларга бўлган талабини айни кезда ўғитлар самарадорлигини оширади. Бригадамизда ҳар гектар ер ҳисобига 20 тоннадан чиритилган ўғит тайёрлаб қўйганмиз. Буни ғўзаларни биринчи ва иккинчи озиқлантиришда қатор ораларига соламиз.

Чигит экишда тежамкорликка риоя қиляпмиз, бундан кейин ҳам шундай қилмоғимиз керак. Бир уяга бир дона, нари борса икки дона чигит ташланса кифоя қилади. Лекин нима сабабдандир ортиқча чигит сарфлаб юборамиз, бу билан сунъий равишда уруғлик танқислигини юзага келтирамиз, ягана ўтказишга эҳтиёж туғдирамиз, ўзимизга ишни кўпайтириб оламиз. Иш бошида мутахассислар турса, ҳар бир картанинг унумдорлиги ҳисобга олинса, бир гектар ерга 20 килограммгача яхши тозаланган, дориланган чигит сарфлаш кифоя қилади. Ваҳолонки, айрим жойларда гектарига 120—150 килограммгача уруғлик сарфланяпти.

Ҳар йили чигит экиш пайтида ёки чигит экиб бўлингандан кейин ёғингарчилик бўлади, қатқалоқ юзага келади. Ҳозир чигит экиш билан бирга чиритилган гўнг, қўй қийи солиб кетилса қатқалоқнинг олди олинади. Борди-ю, қатқалоқ пайдо бўлса, ер етилиши билан уни дарҳол юмшатиш, ўсимликни қўшимча озиқлантириш керак. Қатқалоқ ниҳолларнинг ўсиш, ривожланишини 8—10 кун кечиктириб юборади, сийрак қилиб қўяди. Биз барча бригадаларда қатқалоқ пайдо бўлганда қатор ораларига солиш учун камида 120—150 тонна майда, чиритилган органик ўғитлар қоришмаси тайёрлаб қўйиш ва сақлаб қўйишни маслаҳат берамиз.

Бригадамизда кейинги беш йилда ҳосилдорликнинг кўтарилиши ва машина теримининг ўсиши қуйидагича бўлди.

Йиллар	1976	1977	1978	1979	1980
Ҳосилдорлик (центнер)	53,5	57	61,3	70,3	70,5
Машина терими (процент)	55	64	70	76	85

Келтирилган рақамлардан кўриниб турибдики, бригадамиз бўйича ўнинчи беш йилликда ҳосилдорликни ошириш, демакким, ялпи пахта тайёрлаш плани ҳам, машина терими плани ҳам ортиғи билан бажарилди. 1980 йилда гектаридан 70,5 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, энг юқори кўрсаткичга эришдик. Колхозимиз бўйича ҳам ҳосилдорлик яхши бўлди ёки гектар ҳисобига 45,8 центнерни ташкил этди. Правление ва партия комитети 1981 йилда нисбатан кам ҳосилли бригадаларни колхозимиз кўрсаткичи даражасига, юқори ҳосилли бригадаларни эса бизнинг бригадамиз даражасига кўтариш вазифасини кун тартибига қўйди. Шу ҳисобга қўшимча 1000 тоннадан кўпроқ пахта тайёрлашимиз мумкин. Район партия комитети бу ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади. Шундай қилиб, хўжалигимизда 55—60—70 центнерчи бригадалар сони ўтган йилдагидан тенгма-тенг кўпаяди.

Район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони З. Норқулова, Самарқанд область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, иқтисод фанлари кандидати А. Эркаев иштирокида бригадамизнинг иқтисодий фаолияти атрофлича таҳлил қилинди. Манзара қуйидагича бўлди. 1980 йилда планда кўзда тутилган 88645 сўм ўрнига 173277 сўм даромад олдик. Бир киши кунининг қиймати 8 сўм 41 тийинга тўғри келди. Йил охирида колхозчиларнинг ҳар бир сўм даромади ҳисобига 1 сўм 85 тийиндан қўшимча ҳақ тўланди. Колхозчиларнинг ойлик маоши 204 сўмни ташкил этди, механизаторнинг ойлиги 247 сўмдан ошиб кетди. Бир центнер пахтанинг таннархи 40 сўмга тушди, рентабеллик 54,4 процентга кўтарилди. Меҳнат — меҳнатнинг таги роҳат деганларидек, пешана тери тўкиб ишлаган бригадамиз аъзолари катта даромад олиб, фаровон ҳаёт кечирмоқдалар, пахтачиликни ривожлантиришда янги марраларни кўзламоқдалар.

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи босқичи — 1981 йил учун улкан режалар белгилаб олдик. Гектаридан 75 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз, ялпи ҳосилнинг камида 90 процентини машиналарда терамиз. Бу қийин, аммо бажариш мумкин бўлган шарафли ишдир. Чигитни энг яхши агротехника муддатларида экиб, ниҳолларнинг бир хил қалинликда бўлишини таъминлаймиз, ғўза парваришини бутун чоралар билан кучайтириб, мажбуриятимизни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштирамиз.

Норхол ҚУРБОНОВА,
Самарқанд область Пахтачи районидаги «Самарқанд» колхозининг бригада бошлиғи, Ленин ордени кавалери, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

ЛЕНИН МУКОФОТИ ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИ КОМИТЕТИДА

14 апрель куни Москвада Г. М. Марков раислигида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг сессияси очилди. Сессия ишида Москва, Ленинград ва иттифоқдош республикаларнинг таниқли маданият арбоблари иштирок этмоқдалар.

Сессияда 1981 йилги СССР Давлат мукофотларини олишга тақдим этилган асарлар кўриб чиқилмоқда. Энг яхши ишлар бундан буёнги конкурсда кўриб чиқмоқ учун танланади.

ЭЛЧИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 14 апрель куни Франциянинг СССРдаги элчиси А. Фроман-Мериссни унинг илтимосига кўра қабул қилди.

Элчи Франция Президенти В. Жискар д'Эстэннинг КПСС Марказий Комитети, Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга йўллаган мактубини топширди.

Бўлиб ўтган суҳбатда СССР билан Францияни қизиқтираётган баъзи бир халқаро проблемалар ҳам тилга олинди.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ

БЕРЛИН, 14 апрель. (ТАСС махсус мухбирлари). Германия Бирлашган социалистик партиясининг X съезди тўрт кундан бери ишламоқда. Делегатлар ГБСП Марказий Комитетининг Ҳисобот доклади ва ГБСП Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботини муҳокама қилиб бўлдилар. Мунозара партиянинг ўз Марказий Комитети теварагидаги метиндек бирлиги ва жипслигини, ГДР коммунистларининг республикада ривожланган социалистик жамият қуришни давом эттиришга бутун кучини сарфлашга азму қарор қилганликларини намойиш этди.

ГДР социалистик мамлакатлар ўтказаётган тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро хавфсизлик йўлини бундан буён ҳам изчиллик билан амалга ошираверади, деди ГДР ташқи ишлар министри О. Фишер съезд минбарига чиқиб. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида баён этиб берган ташқи сиёсат соҳасидаги янги таклифлар айни мана шу мақсадларга хизмат қилади. Бу ташаббуслар сиёсий ва ҳарбий кескинликни юмшатишни чуқурлаштиришга, СССР билан АҚШ ўртасидаги амалий мулоқотни яна бошлашга, замонамизнинг бошқа энг зарур муаммоларини ҳал этишга қаратилган. Тинчлик йўлидаги курашнинг муваффақияти кўп жиҳатдан қардош давлатларимизнинг бирлиги ва жипслигига боғлиқдир.

Съезддаги музокараларда СССРда ривожланган социалистик жамият қурилишининг ғоят бой тажрибаси ГДР коммунистларини янги меҳнат зафарларига руҳлантириши ва сафарбар этиши, билимларнинг бебаҳо манбаи эканлиги тўғрисидаги фикр изҳор этилди.

Чет эллик меҳмонлар раҳбарларидан яна бир неча киши сўзга чиқди. Кескинликни юмшатиш жараёнини ривожлантиришга СССР, ГДР, бошқа социалистик мамлакатлар қўшаётган ҳиссага Ер курраснинг тараққийпарвар кучлари юксак баҳо бермоқдалар, деди Германия Компартиясининг Раиси Г. Мис. Совет Иттифоқининг Европада ўртача олисликка учадиган янги ракета-ядро воситаларини жойлаштиришни чеклаб қўйиш тўғрисидаги таклифи амалга оширилишига эришиш — шу куннинг энг муҳим вазифасидир.

Делегатлар ГБСП Марказий Комитетининг Ҳисобот докладини, партия ва немис социалистик давлати ички ҳамда ташқи сиёсий фаолиятининг стратегияси ва тактикасини бир овоздан маъқулладилар.

Делегатлар кун тартибининг навбатдаги моддаси — «ГБСП X съездининг ГДР халқ хўжалигини ривожлантириш 1981-1985 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани тўғрисидаги директивалари»ни муҳокама қилишга киришдилар. ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф доклад қилди. ГДР ички ва ташқи сиёсати ривожининг жозибадор якунлари партия сиёсатининг тўғрилигидан далолат беради, деб таъкидлади у. Биз СССР билан қардошларча бирликда ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан иттифоқ бўлиб, ГДРда социалистик жамият қуришни давом эттириш йўлидан боряпмиз, дейди докладчи. КПСС XXVI съезди марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализмининг синалган принциплари асосида социалистик давлатларнинг бирлиги ва жипслиги — муваффақиятларимизнинг гарови эканига бўлган ишончимизни мустаҳкамлади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун кураш юзасидан баён этиб берган батафсил программасини партиямиз билан ГДР халқи тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда. Бу программанинг амалга оширилиши — халқ фаровонлигини кўзловчи сиёсатимизни муваффақиятли давом эттиришнинг зарур шартидир, деб таъкидлади у.

Келгуси беш йилликка мўлжалланган директивалар мамлакатнинг миллий даромадини 28—30 процент кўпайтиришни кўзда тутади. 1980 йилга нисбатан саноат ишлаб чиқариши ва меҳнат унумдорлиги ҳам мана шундай суръатлар билан ўсиб боради.

Уй-жой қурилиши программаси социал-сиёсий программамизнинг ўзаги бўлиб қолаверади, деди сўзини давом эттириб докладчи. Тахминан 2,8 миллион граждангa 930—950 мингта янги ёки обдон ремонтдан чиқарилган квартира ажратиб берилади.

Республикамизнинг муваффақиятли ривожланиши, унинг қудрати мустаҳкамланиши халқаро социалистик меҳнат тақсимотининг имкониятларидан тобора тўла-тўкис фойдаланишга ҳамда социалистик иқтисодий интеграцияни янада кенгайтиришга бевосита боғлиқдир, деди. В. Штоф докладининг охирида. ГДРнинг социалистик давлатлар ҳамдўстлиги билан ҳамда унинг асосий кучи бўлмиш СССР билан алоқалари тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Модомики, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар кейинги йиллардаги мураккаб шароитларда ҳам дунёнинг энг изчил ривожланиб бораётган хўжалик регионилигича қолаётган экан, бунинг энг биринчи сабаби шуки, улар ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик кенг миқёсда ривожлантирилмоқда, биз Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида биргаликда қилинадиган ишларнинг янги беш йиллигида ҳар томонлама ўзаро алоқаларимизни янада кенгайтирамиз.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

* * *

ГБСП X съездида қатнашаётган КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов бугун ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия — Совет дўстлиги жамиятининг президенти Э. Мюккенбергер билан учрашди. М. А. Суслов жамиятнинг кўп томонлама фаолиятига юқори баҳо берди.

Учрашув қардошларча дўстлик ва сидқидиллик вазиятида ўтди.

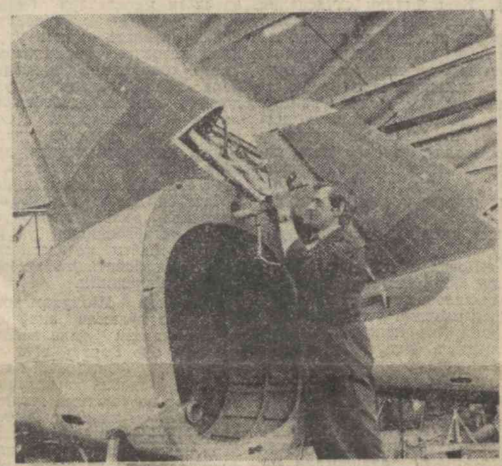

Самарали чехословак — совет ҳамкорлиги ҳар иккала мамлакатнинг иқтисодий потенциалини мустаҳкамлашга кўмаклашмоқда. ЧССРнинг ўнлаб завод ва комбинатлари Совет Иттифоқи учун турли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ихтисослашмоқда. Улар орасида Л-39 реактив ўқув-машқ самолётларини (суратда) ишлаб чиқарувчи Прагадаги «АЭРО» бирлашмаси бор.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

Ҳиндистон Бош министри И. Ганди мамлакатда вазиятни кескинлаштиришга уринаётган сепаратчи гуруҳларга қарши курашни кучайтиришга даъват этди. У Ассом штатидаги Силчар шаҳрида ўтказилган митингда нутқ сўзлаб, айтдики, шимоли-шарқда ва бошқа районларда ғаламисларнинг кирдикорлари кучайиб бораётганлиги республиканинг миллий бирлиги ва территориал бутунлигига таҳдид қилмоқда.

Марказий ҳукумат Ҳиндистоннинг қўшни штатларидан, шунингдек Бангладеш ва Непалдан кўчиб келганлар проблемасини ҳал қилиш мақсадида Ассомдаги миллатчи гуруҳларнинг раҳбарлари билан музокараларни қайта тиклашга ҳаракат қилмоқда. Ана шу ташкилотларнинг раҳбарлари биз бошлаган граждан итоатсизлиги кампанияси гўё тинч характердадир, деб даъво қилмоқдалар. Аммо бу гап ҳақиқатга тўғри келмайди, деб уқтирди И. Ганди.

Кейинги вақтларда Ассомдаги экстремист унсурлар амалга оширган бир қанча террорчилик хуружлари натижасида бир неча киши ўлдирилди ва жароҳатланди. Нефть қувури ишдан чиқарилди, бу эса Ғарбий Бенгалиядаги бир қанча саноат марказларини нефть билан таъминлаш тўхтатилишига олиб келди. Қўпорувчи кучларнинг вазиятни чигаллаштириш йўлидаги уринишлари, деди бош министр, ҳукуматнинг республика чекка районларининг иқтисодий қолоқлигини бартараф этишга қаратилган программалари амалга оширилишига халақит қилмоқда.

Хитой ва АҚШ Ҳиндистоннинг ички ишларига актив равишда аралашаётганлиги, деб таъкидлади «Нью эйж» газетаси, Ҳиндистон жамоатчилиги кенг қатламларини ташвишлантирмоқда. Хитой ва АҚШнинг махсус хизмат маҳкамалари сепаратчилик кайфиятини зўр бериб кучайтирмоқдалар, сепаратчиларни қурол-яроғ ва пул билан таъминламоқдалар.

(ТАСС).

МАТБУОТ ГУВОҲЛИК БЕРАДИ

ЯНГИ ХЎЖАЙИНЛАРНИНГ ПИНЖИГА КИРИШДИ

Эрон шаҳаншоҳи маҳфий полицияси — САВАКнинг Покистондан бошпана топган собиқ айғоқчилари Афғонистонга қарши газандаларнинг тўдаларини тайёрлашда бажонидил ёрдам бермоқдалар, деб ёзади Ҳиндистонда чиқадиган «Нью-эйж» ҳафталиги. Эрондаги антиимпериалистик революциядан кейин жуфтакни ростлаган бу кимсалар ишсиз қолмадилар, ўзларининг янги хўжайинлари пинжига кириб олдилар. Ўз халқига қарши оммавий жабр-зулм ўтказилган вақтларда мана шу чақимчилар ва жаллодлар орттирган «бой тажриба»ни Афғонистон революциясига қарши хиёнаткорона уруш олиб бораётган америкалик, хитойлик ва покистонлик махсус маҳкамалар юксак қадрламоқдалар.

Собиқ савакчилар Покистон территориясида афғон босмачилари тайёрланаётган кўпдан-кўп лагерлар ва жосуслик марказларида «маслаҳатчилар», кенгашчилар ва инструкторлар тариқасида ишламоқдалар, шунингдек мамлакат ичкарисидаги кучайиб бораётган норозиликни бостириш учун истибдод аппаратини «такомиллаштириш»да покистонлик маъмурларга ёрдам бермоқдалар. Уларнинг кўплари, деб уқтиради «Нью-эйж» газетаси, Исломободдаги ҳозирги ҳарбий режимнинг қамоққа олинган сиёсий душманларини шахсан қийноққа солмоқдалар.

(ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ ОДИМЛАРИ

«КОЗЛОДУЙ» АЭСИ КЕНГАЙТИРИЛМОҚДА

Совет Иттифоқидан Козлодуйдаги Болгария атом электростанциясига 440 минг киловатт қувватли тўртинчи реактор келтирилди. Болгариядаги дастлабки АЭС кенгайтирилмоқда.

«Козлодуй» АЭСи Болгария энергетика комплексида муҳим ўрин эгалламоқда. Республикада ҳосил қилинаётган бутун электр энергиясининг қарийб 20 проценти ҳозирдаёқ ана шу станция ҳиссасига тўғри келмоқда.

Атом энергетика қувватларини тез ўстириш — БХР бутун энергетикасини ривожлантиришнинг стратегик йўналишидир. Социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигининг шу соҳадаги узоқ муддатли тармоқ программаси ана шу вазифани муваффақиятли равишда амалга оширишнинг мустаҳкам ва ишончли негизидир.

ЭЛЕКТРЛАШТИРИШНИНГ КОМПЛЕКС ПРОГРАММАСИ

Лаосда мамлакатнинг қишлоқ районларини электрлаштиришнинг комплекс программаси амалга оширила бошланди.

ЛХДР да электр энергетикасини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Халқ ҳокимияти йиллари мобайнида мамлакатда энг йирик Намнгум дарёсидаги ГЭСнинг иккинчи навбати қуриб битказилди. Унинг қуввати 30 минг киловаттдан 110 минг киловаттга етди. Ана шу гидроэлектростанцияни янада кенгайтириш, унинг учинчи навбатини қуриш кун тартибига қўйилган.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО КИТОБ ЯРМАРКАСИ ЁПИЛДИ

Мехикода 2-халқаро китоб ярмаркаси ўз ишини тамомлади. Ярмаркада СССР, Куба, Болгария, Никарагуа, Испания, Англия, Франция, АҚШ ва бир қанча бошқа мамлакатлар иштирок этди.

Бутуниттифоқ «Международная книга» бирлашмаси испан тилида қарийб бир минг номдаги китобларни намойиш қилди. Экспонатлар орасида марксизм-ленинизм классикларининг асарлари, Л. И. Брежнев мақолалари ва нутқлари, шу жумладан, КПСС XXVI съездида қилган доклади киритилган китоблар, шунингдек «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» асарлари бор эди.

Мексика пойтахти аҳолисидан минглаб киши совет бадиий адабиёти асарлари билан танишди. Кўпгина кишилар рус ва совет классикларининг, ҳозирги замон ёзувчилари ва шоирларининг китобларини, илмий-техникавий адабиёт ва болалар адабиётини, СССРдан келтирилган почта маркалари ва грампластинкаларни сотиб олдилар. (ТАСС).

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

КОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикаси ахборот ва маданият министрлиги янги «Бамиан» газетасини афғон тилида нашр эта бошлади. Газета бир ойда икки марта чиқади ва ўз саҳифаларида Афғонистоннинг марказий Бамиан вилояти аҳолисининг турмуши ва меҳнати тўғрисида ҳикоя қилади.

Газетанинг биринчи сонида вилоят ва умуман мамлакат ҳаётидаги муҳим проблемалар тўғрисидаги материаллар босилган.

АНҚАРА. Туркиянинг жануби-шарқидаги Мусайбин конида нефть қазиб олина бошланди. Туркия миллий нефть компаниясининг вакили шу муносабат билан, республика территориясида очилган янги нефть конлари мамлакатнинг чет эллардан нефть харид қилишини анча камайтириш имконини беради, деб айтди.

ТЕҲРОН. Бу ерда Эроннинг собиқ бош министри М. Базорғон бошлиқ буржуа либерал гуруҳининг матбуот органи — «Мизан» газетаси ёпиб қўйилганлиги эълон қилинди. Газета редакцияси, дейилади юстиция министрлигининг махсус баёнотида, жамоатчилик эътиборини асосий масалалардан чалғитишга уриниб, Эрондаги турли гуруҳлар ўртасида адоватни авж олдиришга кўмаклашган.

ТУНИС. Сфакс шаҳрида янги балиқ овлаш порти қурилмоқда. Порт бир вақтнинг ўзида 200 га яқин кемани қабул қила олади.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонда кўмир қазиб олиш рекорд даражага етди. «Экономик таймс» газетасининг хабар беришича, 1980—1981 молия йилида мамлакатда 114 миллион тонна ана шу қимматли ёқилғи қазиб олинди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 9,6 процент кўпдир.

ДЕҲЛИ. Покистон ҳарбий режими оппозицияга қарши репрессияларни кучайтирмоқда. ЮНИ агентлигининг хабар беришича, Покистонда кейинги вақтда генерал Зиёул Ҳақ маъмуриятининг сиёсий мухолифларидан 10 мингдан кўпроқ киши қамоққа олинди.

(ТАСС).

АМЕРИКАЛИКЛАР НОРОЗИ

Кўпчилик америкаликлар Сальвадордаги ҳарбий хунтага Қўшма Штатларнинг мадад беришига қарши чиқмоқдалар. «Дейли ньюс» газетаси жамоатчилик фикрини билиш мақсадида ўтказган савол-жавоб натижаларига кўра, шу савол-жавобда қатнашган кишиларнинг 55 проценти Сальвадор маъмурларига ҳарбий ва иқтисодий ёрдам беришга қарши эканлигини айтди. Уларнинг учдан икки қисми Вашингтоннинг Сальвадор хунтаси билан алоқалари давом этиши Лотин Америкасидаги шу мамлакатнинг «янги Вьетнам»га айланишига олиб боради, деб ҳисобламоқда. Савол-жавобда қатнашган кишиларнинг кўплари Сальвадорга америкалик ҳарбий маслаҳатчилар юборилишига рози эмасликларини ҳам билдирдилар. (ТАСС).

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

ҚАШШОҚЛАРНИНГ ШЎРИ

Америка Қўшма Штатларида одамларнинг турмуш кечириш даражасини белгилайдиган бир меъёр бор. Бу меъёр, айниқса, қашшоқ аҳоли учун қўлланилиб келади. У ҳатто ҳукуматнинг расмий маълумотларида ҳам очиқ-ойдин қайд этилаверади. Бу «қашшоқлик даражаси» деган мудҳиш бир кўрсаткичдир.

Қўшма Штатларда ҳозир статистика маълумотларида кўрсатилишича, ҳукумат томонидан белгиланган энг сўнгги нуқта «қашшоқлик даражаси»дан ҳам кам даромад эвазига кун кечириб келаётган аҳоли 25 миллион кишидан ҳам ортиб кетган. Кун кўришнинг кундан-кунга оғирлашиб бораётганлиги ана шу даражадан ва ундан ҳам паст мавқеда турувчи аҳоли учун қаттиқ зарба бўлиб тушмоқда. Айниқса, мамлакатда қора танли аҳолига мансуб фуқаронинг аҳволи ғоятда мушкуллашиб кетди. Агар мамлакатда ўрта ҳисобда камбағаллар 11,6 процентни ташкил этса, Лотин Америкасидаги туб аҳолига мансуб кишиларда камбағаллар 22 процентни, негрлар эса 31 процентни ўз ичига олади.

Бироқ кейинги пайтларда ҳукумат маъмурлари ҳарбий харажатларни ниҳоятда кўпайтириб юбориб, социал таъминот чиқимларини ва ишсизларга тўланадиган нафақаларни, ветеранларга бериладиган пенсия ва бошқаларни иложи борича қисқариб ташлаш режаларини тузмоқдалар. Бундай тадбир амалга тўла оширилар экан, қашшоқларнинг, ночор аҳолининг турмуши тағин ҳам мушкуллашади. «Вашингтон пост» газетасининг таъкидлашича, илгариги 25 миллион қашшоқ ёнига яна 1,9 миллион киши қўшилади. Бу эса ҳарбий харажатлар ўсиб бораётганлигининг касофатидир. Бу ўз навбатида меҳнаткаш халқнинг, айниқса, қашшоқларнинг шўридир.

ЭСКИ ҲАММОМ, ЭСКИ ТОС

АҚШ ва НАТО ҳарбийлари қуролланиш пойгасини бундан буён ҳам давом эттиришга, халқаро кескинликни кучайтиришга ҳозиру нозир бўлиб турибдилар. НАТО ядро планлаштириш группасининг ўтган ҳафтада Боннда бўлиб ўтган сессияси якунлари шундан далолат беради. Шимолий Атлантика блокида қатнашувчи давлатлар мудофаа министрларининг учрашуви пинҳона тарзда ўтказилди ва унинг кун тартиби ҳам эълон қилинмади. Шундай бўлса ҳам якунловчи ахборот НАТО стратегларининг «совет ҳарбий хавфи» деган сийқа баҳонани яна рўкач қилиб, Ғарбнинг ҳарбий устунлигига эришишга ҳар қандай қилиб бўлмасин эришиб олишга аввалгидек интилаётганликларини кўрсатиб турибди.

Шу жиҳатдан олганда АҚШ мудофаа министри К. Уайнбергернинг сессияда сўзлаган нутқи диққатга сазовордир. Чет эл матбуотининг хабарларига кўра, жумладан, унинг даъво қилишича, «кескинликни юмшатиш — Совет Иттифоқи томонидан Ғарбга тиқиштирилаётган хом хаёл» эмиш. Ғарбий Германиядаги ДДП агентлигининг уқтиришича, К. Уайнбергер «Ғарбий Европаликлардан АҚШдан ибрат олишни ва ҳарбий эҳтиёжларга янада кўпроқ маблағ ажратишни қаттиқ талаб қилди».

Ядро планлаштириш группасининг сессиясидан Вашингтон ГФРни ва НАТОдаги бошқа шерикларини Америка империализмининг «ҳарбий араваси»га янада маҳкамроқ қўшиб қўйиш учун уларга қўпол зулм ўтказиш мақсадида фойдаланди. Бироқ, Ғарб матбуотининг хабарларига қараганда, Вашингтоннинг иттифоқчилари АҚШнинг бу сиёсатини ҳеч сўзсиз қўллаб қувватламаяптилар. Чунончи, ГФР канцлери Г. Шмидт Ғарбий Германияда чиқадиган «Зюддойче цайтунг» газетаси мухбири билан қилган суҳбатида ракета-ядро қуролларини чеклаш тўғрисида СССР билан музокаралар ўтказиш зарурлигини айтди. Американинг ЮПИ агентлиги Уайнбергер гаплари билан НАТОга аъзо бўлган Ғарбий Европа мамлакатларининг фикрлари бир-бирига «мутлақо зид» эканига эътиборни қаратди. Ғарбий Европадаги бир қанча давлатлар, жумладан, Бельгия билан Голландия ўртача олисликка учадиган янги ядро ракеталарини жойлаштириш тўғрисидаги масала юзасидан узил-кесил қарор қабул қилишни орқага сурганликларини ва Европадаги ядро қуролларини чеклаш тўғрисида музокаралар ўтказиш фикрини қўллаб-қувватлаётганликларини эслатиш ҳам ўринлидир. Ғарбий Европадаги кўпгина мамлакатлар Америка маъмурияти рад этган СҚЧ-2 шартномаси ратификация қилинишини қўллаб-қувватлаб фикр билдирдилар.

Ғарбий Европа давлатларининг демократик жамоатчилиги НАТО ҳарбийларининг хатарли авантюристик йўлини қаттиқ танқид қилмоқда. Кейинги кунларда шу давлатларнинг баъзиларида Ғарбий Европанинг бир қанча мамлакатлари территориясида Американинг ўртача олисликка учадиган ракета-ядро қуролини жойлаштиришни мўлжаллаётган АҚШ билан НАТОнинг хатарли режаларига қарши оммавий норозилик митинглари ва намойишлари бўлиб ўтди. Қитъада Совет Иттифоқининг кескинликни юмшатиш, ядро қуроллари билан бемаъниларча қуролланиш пойгасини тўхтатиш, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш хусусидаги янги тинчлик таклифлари тобора кучли равишда қўллаб-қувватланмоқда.

В. МАЛИШЕВ,
(ТАСС).

АХБОРОТ

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

ДАШТГА СУВ КЕЛДИ

Қарши даштида янги канал фойдаланишга топширилди. Қарши магистрал каналидан бошланган ва юқорига сув кўтариб берадиган бу канал Нишон районидаги 7 ва 8-совхозларнинг ўзлаштириладиган 15 минг гектар ерини сув билан таъминлайди.

«Каршистрой» территориал бошқармасига қарашли «Гидрострой»нинг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси, «Главсредазирсовхозстрой»нинг «Ирмонтажстрой» трестига қарашли 33 ва 40-механизациялашган кўчма колонналари ва бошқа пудратчи ташкилотларнинг қурувчи ҳамда монтажчилари бу объектни муддатидан илгари ишга туширдилар.

В. НУДЛЕР.

ТРАССАДА «УРАГАН» МАШИНАЛАР

«Бухарагазпромстрой» автомобиль транспорти корхонаси рационализаторларидан бир группаси киритган таклиф автопоездларнинг юк кўтаришини анча ошириш имконини берди. Новаторлар кўп юк ортадиган «Ураган», «БелАЗ», «КрАЗ» автомобилларининг прицепларини такомиллаштирдилар. Корхона коллективи ана шу янгилик туфайли йил бошидан буён топшириққа қўшимча равишда ўн минг тоннадан кўпроқ юк ташиди.

«Бухарагазпромстрой» эмблемаси бўлган машиналарни Қизилқум, Уст-Юртдаги кўпгина йўлларда, Шўртон — Сирдарё ГРЭСи, Сургут — Полоцк газ қувурлари трассаларида, Муборак газни қайта ишлаш заводида учратиш мумкин. Бу машиналарда кеча-кундуз ҳар қандай об-ҳаво шароитида магистрал газ қувурлари қурувчиларга ва уларни ишлатувчиларга материаллар, машина ва ускуналар, турли моллар етказиб берилмоқда.

СУТ ЗАВОДИ ИШГА ТУШДИ

Навқирон Навоий шаҳрида яна бир корхона — сут маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи завод қурилиб, ишга туширилди. Бир кеча-кундузда 30 тонна маҳсулот тайёрлаш қувватига эга бўлган, деярли барча иш жараёнлари механизация зиммасига юкланган бу корхонани шаҳардаги 10-қурилиш-монтаж бошқармаси бунёдкорлари муддатидан уч ой илгари қуриб битказишди. Битта оператор идишларни ювишдан тортиб, то уларга сут маҳсулотлари — қатиқ, қаймоқ ва сметана қуйишгача бўлган жараёнларни марказий пультдан бошқара олади.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХОРАЗМ

«ПАҲЛАВОН» — ХИЗМАТДА

Хонқа районининг Саропоён қишлоғида катта размердаги кийим-кечак, пойабзал ва бошқа буюмлар сотишга ихтисослашган магазин очилди. Унга «Паҳлавон» деб ном берилди.

ХЎРАНДАЛАР МАМНУН

Гурлан районидаги Куйбишев номли колхозда янги кафе қурилиб, фойдаланишга топширилди. 100 хўрандага мўлжалланган ва «Роҳат» деб ном берилган кафе хизматидан қишлоқ меҳнаткашлари мамнун бўлишяпти.

НАВРЎЗ ШОДИЁНАЛАРИ

Областнинг шаҳар ва қишлоқларида анъанавий наврўз сайиллари бўлиб ўтмоқда. Хоразм педагогика институти, Урганч бройлер фабрикаси, Хива районидаги Фрунзе номли колхоз, Урганч шаҳрининг 13-маҳалласида Наврўз байрами меҳнат шодиёнаси тарзида ўтди. Санъат усталарининг концерти, миллий томошалар сайилларга жўшқинлик руҳи бахш этди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ўзбекистонда Тожикистон адабиёти ва санъати кунлари олдидан

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ

Республикамизда Тожикистон ССР адабиёти ва санъати кунларига қизғин тараддуд кўрилмоқда. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири М. Абдусаматова Ўзбекистон ССР маданият министри ўртоқ Ғ. НАЖИМОВ ҳузурида бўлиб, суҳбатлашди.

— Бутун совет халқи қатори республикамиз маданият ходимлари ҳам КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини ҳаётга тобора кенгроқ татбиқ этмоқдалар, — деди Ғ. Нажимов. — Москва, Ленинград ва қардош республикалардан ташриф буюрган атоқли адиб ва шоирлар иштирокида Тошкентда совет адабиёти кунларининг ўтказилиши маданий ҳаётимизда катта воқеа бўлди. Молдавия музика кунлари муносабати билан машҳур хонанда Мария Биешу Тошкентда ижро этган дилрабо қўшиқлар эса юзлаб дилларга завқ-шавқ бағишлади. Самарқанд шаҳар музейида ташкил қилинган Бутуниттифоқ мўйқалам усталари ижоди кўргазмасини республикамиздагина эмас, балки қардош халқлар тасвирий санъатида муҳим воқеа десак хато қилмаган бўламиз. Диёримиз осмонида дўстлик қўшиқлари авж пардаси пасаймай туриб, юртимизда яна қардошлик тароналари янграйди.

Шубҳасиз, булар дўстликни мустаҳкамлаш учун амалга оширилаётган тадбирлардир. Уларнинг ҳар бири дўстлик дафтарида янги-янги зарварақлар қолдирмоқда. Бу хусусида ўйлаганимизда ёдимизга беихтиёр КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг қуйидаги сўзлари келади: «...Совет жамиятининг маънавий ҳаёти тобора хилма-хил ва бой бўлиб бораётган экан, бу маданиятимиз арбобларининг, адабиёт ва санъатимизнинг шак-шубҳасиз хизматидир».

Ҳозир республикамизнинг маданият ходимлари, барча ижодий ташкилотлар Тожикистон ССР адабиёти ва санъати кунларига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар.

М. Қориёқубов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон давлат филармонияси коллективи ҳафталикка бағишланган махсус программасига сайқал бераётир. Студияларимизда қардошларимиз экранлаштирган фильмлар ўзбек тилига дубляж қилинмоқда. Мўйқалам соҳибларининг гўзал Тожикистон мавзуига бағишланган асарлари ҳам ҳафталикка муносиб армуғон бўлади. Таниқли хонанда ва созандаларимиз эса, ҳамкасб дўстларининг бир қатор ажойиб куй ва қўшиқларини ўз репертуарларига киритишди. Бу асарларнинг «премьераси» адабиёт ва санъат кунлари бўлади. Композиторларимиз тожик шоирлари шеърларига мурожаат этишмоқда. Ўзбекистон Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг мақомчилар ансамбли тожик халқ мақомларини ўз программасига киритди.

Адабиёт ва санъат кунларида қатнашадиган делегация составида Тожикистоннинг таниқли маданият арбоблари, машҳур ёзувчилар, атоқли санъаткорлар бор. Ўйлаймизки, М. Қаноат, Р. Жалил, Ж. Икромий, Г. Сафиева, Ю. Акобиров, Ф. Ниёзий каби қалам усталарининг, Х. Хушвақтов, З. Ҳабибуллаев сингари рассомларнинг, Ш. Сайфутдинов, А. Ҳамдамов, Д. Дўстмуҳамедов, З. Миршакар каби композиторларнинг томошабинлар ҳузуридаги чиқишлари, учрашувларда янграйдиган шеър, қўшиқлари, мулоҳазалари барчани баббаравар қизиқтиради. Марат Оринов, Юрий Каплуновларни кино мухлислари яхши биладилар. Бу ажойиб кинорежиссёр ва кинодраматургнинг асарлари иттифоқ экранларидан муносиб ўрин олди. Улар ҳам ўзбек томошабинлари билан юзма-юз суҳбатлашишади, кино ва замон ҳақидаги фикрларини ўртоқлашишади.

СССР халқ артисти хушовоз хонанда Жўрабек Муродов ўз ансамбли билан Ўзбекистонга тез-тез келиб туради. Қўшиқсевар томошабинларимиз ҳар сафар уни илиқ кутиб оладилар. Ҳафталикда Ж. Муродов янги программа билан ўз мухлисларини хушнуд этади. Санъат ишқибозлари республикада хизмат кўрсатган «Лола» Давлат рақс ансамбли, «Гулшан» эстрада, «Зебо» ансамблларининг концертларини томоша қиладилар.

Вализода номидаги Хоруғ область музикали комедия театри, Пушкин номидаги Ленинобод музикали драма театри артистлари ҳам дўстлик анжуманида иштирок этадилар.

Адабиёт ва санъат кунлари Ўзбекистон Рассомлар союзида Тожикистон мўйқалам усталари асарлари, Архитекторлар союзида «Совет Тожикистони бугун» фотокўргазмаси, «Билим» жамияти биносида китоблар кўргазмаси очилади.

Тожикистон адабиёти ва санъати кунлари меридианлари жуда кенг. Қардошлик байрами иштирокчилари кўҳна ва навқирон Самарқанд, Бухоро, гўзал Фарғона ва Наманганга боришади. Қарши чўли бунёдкорлари ҳузурида бўлишади, Тахиатош ГРЭСида бўладилар, Хива гилам комбинати тўқувчилари билан учрашишади. Завод, фабрикалар ишчилари, студентлар билан суҳбатлашадилар, дўстлар даврасида ижодий режалар ҳақида баҳс қиладилар.

Бир сўз билан айтганда, Адабиёт ва санъат кунлари икки қондош, жондош халқ ҳаётида, уларнинг ўзаро маданий алоқаси ҳамкорлигида катта воқеа бўлади.

ПОЙТАХТ ТЕАТРЛАРИДА

Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театрининг репертуари яна бир янги асар ҳисобига бойиди. Театрнинг бош режиссёри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Баҳодир Йўлдошев татар драматурги Т. Минуллиннинг «Алмандар» комедиясини саҳналаштирди. Спектаклдаги бош ролни театр мухлисларининг севимли актёри Ғани Аъзамов ижро этмоқда. Суратда: «Алмандар» спектаклидан бир кўриниш. Алмандар — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ғ. Аъзамов, Ҳамида — Ўзбекистон ССР халқ артисти И. Болтаева.

С. КАГАН фотоси.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

ЯНГИ ЛУҒАТ

Китоб жавонимиз яна бир янги луғат билан бойиди. Ўрта Осиёда биринчи, янги «Французча-русча-ўзбекча ижтимоий-сиёсий луғат»[1] ўзининг вазифаси ва назарий аҳамиятига кўра муҳим қўлланмадир. У турли системадаги роман, славян ва туркий тиллар лексикасини ўзаро қиёслашда муҳим аҳамият касб этади. Луғат ўрта мактабнинг юқори синф ўқувчилари, француз тилини мутахассислик сифатида ўрганувчи студентлар, шунингдек, ўқитувчилар учун мўлжалланган бўлиб, ундан ўқув ва илмий-тадқиқот ишларида ҳам кенг фойдаланиш мумкин.

Рус тили Совет Иттифоқи халқлари учун миллатлараро алоқа воситаси бўлганлиги туфайли совет луғатшунослигида уч тилли луғатлар тузиш зарурати пайдо бўлди. Бундай луғатларни тузишдан асосий мақсад, рус тили ҳамда миллий тил лексикасини ўзлаштириш ва уларни қиёсий ўрганишдир. Луғатда уч мингдан ортиқ сўз ва сўз бирикмаларининг русча, ўзбекча эквивалентлари талқин этилган.

Дипломатик муносабатлар, халқаро ҳуқуқ, халқаро иқтисодий муносабатлар, ишчилар ҳаракати, миллий-озодлик ҳаракати, халқаро конференциялар, сиёсий ва жамоат ташкилотлари ишларига тааллуқли темаларга оид сўзлар луғатда ўз аксини топган. Бироқ, унда айрим нуқсонлар ҳам учрайди. Баъзи сўз туркумлари, жумладан, француз тилидаги равиш, ундалма кабиларнинг луғат сўзлигига киритилмаганлиги французча газета ва журналларни ўқишда маълум қийинчиликларга сабаб бўлади.

И. АЪЛОЕВ,
С. РИЗАЕВ,
филология фанлари кандидатлари.

1 М. Х. Қораева. «Французча-русча-ўзбекча ижтимоий-сиёсий луғат». Тошкент. «Ўқитувчи» нашриёти. 1980.

ШОИСЛОМ ШОМУҲАМЕДОВ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

ШАРҚШУНОС ОЛИМ

Ўзбек китобхонлари жавонида шарқ адабиёти, хусусан, форс, тожик адабиёти классикларининг дурдона асарлари фахрли ўрин олган. Булар ичида дунёга донғи кетган Абулқосим Фирдавсийнинг «Шоҳнома» жилдлари, Шайх Саъдийнинг ўзбек тилида бир неча бор нашр қилинган «Гулистон», Абдураҳмон Жомийнинг достон ва ғазаллари, Мирза Бедилнинг рубоийлари, Лоҳутий девонлари, Хисрав Деҳлавий, Ибн Сино асарлари бор. Рўйхатни яна ҳам давом қилдираверишт мумкин. Форс, қардош тожик санъаткорлари асарларининг ўзбек китобхони мулкига айланишида йирик адабиётшунос олим Шоислом Шомуҳамедовнинг хизматлари катта.

Ҳаёт Шоислом Шомуҳамедов учун марҳамат қулини доим очиб турган деб бўлмайди. У ҳаётнинг илм сирларини ўрганишга сарф қиладиган ёшлик пайтлари Улуғ Ватан уруши бошланади. Фақат урушдан кейингина у шарқшунослик илмини мутолаа қилиш имкониятига эришади. Озод Шарафиддиновнинг маълумотига кўра, Шоислом Шомуҳамедовнинг шарқшунос олим бўлиб етишиши тасодифий ҳол эмас. «У,— ёзади Озод Шарафиддинов, — ҳали мактабда ўқиб юрган пайтидаёқ адабиётга қизиқар эди. Хусусан, шеъриятни яхши кўрарди. Кейинчалик унинг ўзи ҳам шеър ёзадиган бўлди. У Навоий ғазалларига муҳаббат қўйди. Кейин Навоийнинг бошқа асарларини излади. Ўша вақтлардаёқ араб алифбесини ўрганиб, шу орқали шарқ шеърияти билан танишиш ва унинг маънавий бойлигидан баҳраманд бўлиш йўлига тушиб олди».

Шундай экан, эҳтимол жангу-жадал пайтларида ҳам солдат Шоислом елкасига ортилган буюмлар халтасида шарқ поэзиясига тегишли нималардир унга йўлдош бўлиб юргандир. Мантиқ шуни тақозо қиладики, Шоисломдек илмда сезиларли бирор иш қилиш учун одам умрининг ҳамма босқичларида ҳам, ҳар хил шароитда ҳам қай даражададир ўша умрини бағишлайдиган иш билан банд бўлиб юради.

Шоислом Шомуҳамедов Улуғ Ватан урушидан кейин шарқ филологияси илмини ўрганишга астойдил киришди. Беш йиллик студентлик партаси, муттасил равишда асрлар оша қўлдан қўлга ўтиб келган қўлёзмаларни титиб, улардан маъно излаш, бундан кейин аввало кандидатлик, кўп ўтмасдан докторлик диссертациялари устида олиб борилган изланишлар ва ниҳоят, ўз домлалари даражасига кўтарилиб, университет кафедрасидан туриб, ёш шарқшуносларга илм ўргатиш — мана Шоисломнинг илмдаги қисқача ҳаёт йўли.

Шоислом Шомуҳамедовнинг бир қисм илмий ишлари филологиянинг мураккаб масалаларини тадқиқот қилишга бағишланган. Унинг илмидаги бош йўналиш ва ишларини бир нуқтага жамғариб турадиган марказий масала бор. Бу шарқ адабиётида гуманизм масаласидир. У ўзбек адабиётини, умумшарқ адабиётини, хусусан форс-тожиқ адабиётини ана шу нуқтан назардан тариб таҳлил қилади. Бу жиҳатдан унинг «Форс-тожик адабиётида гуманизм тараққиёти», «Гуманизм абадийлик япови» сингари фундаментал асарлари алоҳида ажралиб туради.

Филология илмининг муҳим масалаларига тегишли бу проблемани тадқиқот қилиш осон иш эмас, албатта. Бу ишни амалга ошириш учун назарий жиҳатдан етарли даражада қуролланган бўлишдан ташқари ўрганиладиган манбалар тилини, фақат бугунги адабий тилинигина эмас, балки бундан бир неча асрлар илгари санъаткорлар қўлида қурол бўлган адабий тилни ҳам ўрганиш, билиш зарур бўлади. Шундагина ҳали ўзбек филология илми унча маълум бўлмаган манбаларни топиб ҳозирги замон илми талабига жавоб берадиган иш қилиш мумкин эди. Шоислом Шомуҳамедов бу ишнинг уддасидан чиқа олди. У кунт билан ишлади. Қўлёзмалар титди. Шарқ поэзияси сирларини эгаллади ва олдига қўйган мақсадга эришди. Шу йўлдан бориб Умар Хайём, Абдураҳмон Жомий, Саъдий Шерозий, Ҳофиз Шерозий, Амир Хисрав Деҳлавий сингари шарқ классиклари ҳақида алоҳида-алоҳида монографиялар эълон қилди.

Филология илми жиҳатдан поэзиянинг тарғиботчиси сифатида Шоислом Шомуҳамедовнинг диапазони анча кенг. У фақат форс-тожик адабиёти масалалари билан эмас, бутун шарқ адабиёти билан қизиқади. Унинг улуғ ҳинд классиги Рабиндранат Тагор, озарбайжон классиклари Мирза Фатали Охундов, бу қардош адабиётнинг иккинчи бир классиги Собир, ҳатто узоқ шарқдаги Корея шеърияти ҳақида, дунёга машҳур араб халқининг бадиий обидаси бўлмиш «Минг бир кеча» ҳақида ҳам мақолалар эълон қилиб ўзбек китобхонининг умумшарқ адабиёти ҳақидаги тасаввурини бойитишга хизмат қилди ва қиляпти.

Шоислом Шомуҳамедовнинг кенг кўламли адабиётчи эканлигини далиллайдиган яна бир факт шундан иборатки, у форс-тожик тилидаги адабий асарларни тадқиқот ва таржима қилишдан ташқари ҳозирги ўзбек адабиётининг айрим масалалари, ижодкорлари ҳақида фикрлар юритди, қозоқ, қорақалпоқ адабиёти вакилларининг асарларини таржима қилади ва фикрлар айтади. У қорақалпоқ ёзувчиси Тўлепберген Қаипбергеновнинг насрий асарларини, қозоқ шоири Абдулла Тожибоевнинг шеър ва достонларини таржима қилиб, ўзбек китобхонларига етказиб берди.

Шоислом 1968 йилда «Вақт» номли шеърлар тўпламини эълон қилди. Кўп ўтмасдан «Рубоийлар» мажмуасини чоп эттирди. «Гулбоғ» номли ҳикоялар, болалар учун ёзилган «Кичкинтойлар сўзлайди» ҳикоялар тўпламини китобхонларга тақдим қилди.

Олимнинг меҳнатлари доим тақдирланиб келяпти. У Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, студентлар муҳаббатига сазовор профессор, Тошкент университетининг проректори. Актив ижодкор сифатида СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси, катта жамоат арбоби ва ҳоказолар. Бундан ташқари, у Фирдавсий номидаги Эрон давлат мукофотининг лауреати.

Олтмиш ёшлик ҳаёт йўлида бир киши учун булар озмунча ишлар эмас. Олимга илмий ва ижодий ишларида янада катта парвозлар тилаймиз.

Матёқуб ҚУШЖОНОВ,
Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

СПОРТ

ХОККЕЙ:

САРАЛАШ ЎЙИНЛАРИДА

Стокгольм ва Гётеборг шаҳарларида Европа ҳамда жаҳон чемпионати давом этмоқда. Икки группага бўлинган 8 команда ўртасида ўтказилаётган саралаш ўйинлари мухлисларда яхши таассурот қолдирмоқда. Биринчи группа командалари билан куч синашаётган совет хоккейчилари иккинчи учрашувни Финляндия клуби билан ўтказиб, ажойиб ғалабага эришдилар. Бу ўйин 7:1 ҳисобида хоккейчиларимиз фойдасига ҳал бўлди. Канада — Голландия учрашуви 8:1 ҳисобида тугади. Шундай қилиб, биринчи группада СССР ва Канада командалари 4 тадан очко билан пешқадамлик қилмоқдалар.

ВЕЛОПОЙГА:

ТОҒ ЙЎЛИ ПОЙГАЧИСИ

Сочида баҳорги кўп кунлик пойгада иштирок этган олмалиқлик моҳир велосипедчи Шоҳид Загретдинов мутахассислар эътиборини қозонди. Халқаро ва иттифоқ миқёсидаги баҳсларда куч синашиб, тажриба орттирган велосипедчимиз 118 километрли биринчи босқич мусобақасида маррага учинчи бўлиб келган эди. Шундан кейин Шоҳид навбатдаги босқичларда ҳам фахрли ўринларни эгаллашга ҳаракат қилди. 170 километрли сўнгги босқичда маррагача 4 минут 26,55 секунд вақт сарфлаб, биринчи бўлди. Умумий ҳисобда Ю. Баринов пешқадамлик қилди. Гарчанд, динамочи Ш. Загретдинов барча босқичлар бўйича олтинчи ўринни эгаллаган бўлса-да, мутахассислар уни «Энг яхши тоғ йўли пойгачиси» деб аташни лозим топдилар.

МЕРГАНЛИК:

ОЛИМПИАДАЧИНИНГ ҲИССАСИ

Украина пойтахтида СССР кубоги учун ўтказилган мусобақада республикамиз мерганлари юқори натижа кўрсатдилар. Жумладан, хандак стендига отиш бўйича иккинчи группа мерганлари қатори куч синашган вакилларимиз биринчи ўринни олдилар. Улар орасида Москва Олимпиадасининг кумуш медали совриндори Р. Ямбулатов ҳамда ёш мерганлардан А. Пшеничний ва И. Хайкислар бор эди. СССР Куролли Кучлари терма командаси составида иштирок этган тошкентлик мерганлардан И. Кимранов билан В. Гапоненколар эса кўксиларига олтин медаль тақдилар.

ҚИЛИЧБОЗЛИК:

ОЛДИНДА МАЙДОН ЭГАЛАРИ

Республика пойтахтининг «Ёшлик» спорт аренасида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети соврини учун Бутуниттифоқ мусобақалари давом этмоқда. Майдонга биринчи бўлиб қилич билан баҳслашувчилар тушган эдилар. Бунда республикамиз спортчиларидан А. Бобрушка, М. Егоров ва Ғ. Сулаймоновлар маҳорат кўрсатиб, Ўзбекистон терма командасининг биринчи ўринни олишига имкон яратдилар. Тожикистон ва Қирғизистон спортчилари иккинчи ҳамда учинчи ўринларни олишди. Рапирачи йигитлар баҳсида ҳам республикамиз вакиллари команда ҳисобида ғолиб бўлдилар. Бугун рапирачи қизлар ўртасида куч синашув бошланади.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Орлёнок. 10.50 — Узи, у ва Штефан. Бадиий фильм. 11.55 — Балет артистлари концерти. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Илмий-оммабоп фильм. 15.50 — Е. Сафогова куйлайди. 16.05 — Мураббий. 16.35 — Телестадион. 17.05 — Ҳужжатли фильм. 17.45 — Орлёнок. 18.30—Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.40 — КПСС XXVI съезди қарорлари ҳаётга. 20.05 — Хоккей бўйича жаҳон ва Европа чемпионати. СССР—Швеция терма командалари. 21.30 — Время. 22.05 — Ёзувчи Г. Марков туғилган куннинг 70 йиллигига. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Жаҳон халқларининг ижоди.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Адабий композиция. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Фильм-концерт. 13.25 — Жазирама қуёш остидаги уй. Бадиий фильм. 18.20 — «Романтика» телетеатри. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Фильм-концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон керамикаси ва чинниси. 21.30 — Время. 22.05 — Турмуш ва маданият. 22.35 — Ер фарзанди. Бадиий фильм.

II.

18.40 — Билмасвой дўстлари билан учрашади. Болалар учун фильм. 19.00 — Она тили. 19.40 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Физика. 21.20 — Ҳужжатли фильмлар.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Баҳор тароналари. 9.35 — Куйлардан куйларга. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Қўшработликларнинг юксак марралари. 14.00 — Баҳорнинг ҳар дами — деҳқон ҳамдами. 18.15 — Социалистик мусобақанинг ҳаётий кучи. 18.25 — Ёшлик. 19.25 — Рақс оҳанглари. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00 — Олимнинг иқболи. 21.20 — Чорвачилик—зарбдор фронт. 22.30 — Халқ куйларидан концерт. 23.15 — Дил торлари чертилиб.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СИРДАРЁ ШАҲРИДА

25, 26 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ
1981 ЙИЛГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ ИККИНЧИ ЧИҚАРИЛИШИ БЎЙИЧА

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тиражда 349 мингта пул ва буюм ютуқлари ўйналади. Жумладан: «МОСКВИЧ-412 ИЭ», «ЖИГУЛИ», «ЗАПОРОЖЕЦ» автомашиналари, аравачали мотоцикллар, гиламлар ва гилам поёндозлар ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ҳамда пул ютуқлари мавжуд.

Лотерея билетларини сотиб олинг!
Ютуқлар тиражида қатнашинг!

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун қуйидаги ихтисослар бўйича 1981 йилга

АСПИРАНТУРАГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КПСС тарихи, герман ва роман тиллари, чет тили ўқитиш методикаси.

Ҳужжатлар — 20 апрелгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 15 майдан бошланади.

Аспирантура тўғрисидаги Низомга мувофиқ расмийлаштирилган шахсий дело ва танлаган ихтисос бўйича ёзилган рефератлар қуйидаги адресга юборилсин: 700115, Тошкент шаҳри, 115-алоқа бўлими, Муқимий кўчаси, 104-уй, аспирантура бўлими.

●

Сирдарё темир йўлининг
СИРДАРЁ РЕФРИЖЕРАТОР ВАГОН ДЕПОСИ
рефрижератор секцияларининг механикларини, вагонларни ремонт қиладиган слесарларни тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 6 ой.

Ўқувчиларга ҳар ойда 90 сўм стипендия берилади.

Курсларга 18 ёшдан кичик бўлмаган Совет Армиясида хизматини ўтаб бўлган, ўрта ёки ўрта техник маълумотли йигитлар қабул қилинади.

Курсларга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт, ҳарбий билет, меҳнат дафтарчаси, маълумоти тўғрисидаги ҳужжатдан кўчирма, оила аъзолари ҳақидаги справка, 8 дона фотосурат (3×4 см).

Мурожаат учун адрес: Ўзбекистон ССР Сирдарё шаҳри.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/IV да **Соқов рицарь,** 17/IV да **Ўн учинчи раис,** 18/IV да **Шошма, қуёш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/IV да **Дилафрузга тўрт ошиқ,** 17/IV да **Шодлик ва лирика кечаси,** 18/IV да **Шодлик ва лирика кечаси.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/IV да **Отилмаган ўқ,** 18/IV да **Мукофот.**

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер, 1919 йилдан буён КПСС аъзоси

Рустам ТУРСУНМУРОДОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СССР Ички ишлар министрлигининг Тошкент олий мактаби коллективи малака ошириш факультетининг бошлиғи, милиция полковниги Ў. Жўраевга отаси

Жўра ҚОДИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё илмий-тадқиқот институти коллективи институтнинг катта инженери Э. Ж. Воймуҳамедовга қизи

ХОЛИСХОНнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, машинистка бюроси — 32-53-22, 32-55-08; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон — 2-42-02, Тошкент — 33-24-61, Самарқанд — 6-48-85, Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-54; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-86. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг коммутатори — 33-90-30.

Р. — 02917. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 88. 10